

Analýza preventivních činností Policie ČR k zajištění ochrany obyvatelstva v Hradci Králové

Milan Řehák

Diplomová práce
2018

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav ochrany obyvatelstva

akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

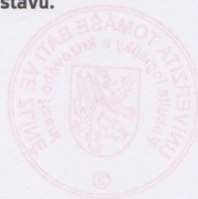
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Milan Řehák**
Osobní číslo: **L16382**
Studijní program: **N3953 Bezpečnost společnosti**
Studijní obor: **Bezpečnost společnosti**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Analýza preventivních činností Policie ČR k zajištění ochrany obyvatelstva v Hradci Králové**

Zásady pro vypracování:

1. Provedte literární průzkum domácích a zahraničních zdrojů a vyhodnoťte teoretické poznatky o dané problematice.
2. Zanalyzujte současný stav preventivních činností Policie České republiky Královéhradeckého kraje v oblasti ochrany obyvatelstva.
3. Navrhněte nová a efektivní, případně zdokonalená opatření pro zlepšení současného stavu.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] **Policie České republiky: Police of the Czech Republic. 2. vydání. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2017. ISBN 978-80-270-0664-9.**

[2] **ZEMAN, Miloš a Otakar J. MIKA. Integrovaný záchranný systém. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta chemická, 2007. ISBN 978-80-214-3448-6.**

[3] **BALABÁN, Miloš a Libor STEJSKAL. Kapitoly o bezpečnosti. 2., změn. a dopl. vyd. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1863-0.**

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího diplomové práce.

Vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. Otakar Jiří Mika, CSc.**

Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání diplomové práce: **3. listopadu 2017**

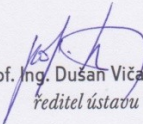
Termín odevzdání diplomové práce: **15. května 2018**

V Uherském Hradišti dne 10. listopadu 2017

L.S.

doc. RNDr. Jiří Dostál, CSc.
děkan

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹⁾;
- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²⁾;
- podle § 60³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60³⁾ odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se diplomová práce skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti15.5.2018.....

.....
podpis studenta

¹⁾ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevyděláčně zveřejňuje bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy. Vysoká škola disertační práce nezveřejňuje, byla-li již zveřejněna jiným způsobem.

(2) Bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

(4) Vysoká škola může odložit zveřejnění bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce nebo jejich části, a to po dobu trvání překážky pro zveřejnění, nejdéle však na dobu 3 let. Informace o odložení zveřejnění musí být spolu s odůvodněním zveřejněna na stejném místě, kde jsou

zveřejňovány bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, již se týká odklad zveřejnění podle věty první, jeden výtisk práce k uchování ministerstvu.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3;

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užíje-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užit či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídně k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Cílem mé diplomové práce, která nese název: „Analýza preventivních činností Policie ČR k zajištění ochrany obyvatelstva v Hradci Králové“, je zjistit současné pokrytí preventivní činnosti prováděné Policií České republiky na území Hradce Králové, jakožto krajského města východních Čech. V teoretické části jsem se zaměřil na vymezení pojmového aparátu, jehož znalost je bezpochyby pro následující orientaci v textu nezbytná, stejně tak i na aktuální témata s výše uvedenou ozbrojenou bezpečnostní složkou související, jako např. nedávno vydaný policejní preventivní video-spot: Utíkej, schovej se, bojuj!, či v současné době dosti medializované téma: Prevence kriminality na školách. Moji cílovou skupinu, na niž jsem se v části praktické zaměřil, tvoří především Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje, dále pak krajský školský koordinátor prevence Královéhradeckého kraje a vybraní školní metodikové prevence vyučujících na nejrůznějších typech škol v Hradci Králové, se kterými jsem provedl řízené rozhovory, a společně s vypracovanými SWOT analýzami jsem tak mohl zodpovědět hlavní cíl mé diplomové práce.

Klíčová slova: bezpečnost, prevence, Policie, Integrovaný záchranný systém, krajský školský koordinátor prevence, školní metodik prevence.

ABSTRACT

The objective of my thesis entitled “Analysis of preventive activities carried out by the Police of the Czech Republic to secure protection of the population in Hradec Králové” is to find out the current coverage of preventive activities done by the Police of the Czech Republic on the territory of Hradec Králové, the regional city of East Bohemia. The theoretical part defines the conceptual apparatus, knowledge of which is undoubtedly necessary for orientation in the following text. It is also focused on the current themes related to the aforementioned armed security component, such as the recently released police preventive video-spot, “Run, Hide, Fight!”, or the currently medialized topic of Crime Prevention at Schools. The target group, which is the focus of the practical section, consists especially of the Regional Directorate of the Police in Hradec Králové Region, the regional school coordinator of prevention in Hradec Králové Region, and selected school methodologists of prevention teaching at various types of schools in Hradec Králové, with whom I conducted structural interviews

and, together with the elaborated SWOT analyses, was able to fulfil the main objective of my thesis.

Keywords: safety, prevention, the Police, Integrated Rescue System, regional school coordinator of prevention, school methodologist of prevention.

Poděkování:

Rád bych tímto srdečně poděkoval svému vedoucímu diplomové práce, panu doc. Ing. Otakaru Jiřimí Mikovi, CSc. za odborné vedení, jakož i za cenné rady, které mi byly v průběhu zpracování práce nesmírným přínosem. Dále bych chtěl poděkovat svému konzultantovi, koordinátorovi prevence a tiskovému mluvčímu, panu kpt. PhDr. Ondřeji Moravčíkovi z Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje, jednak za poskytnuté a velmi cenné odpovědi, bez nichž bych nemohl zpracovávat vytoužené téma, tak za možnost vykonání odborné praxe u výše uváděného Krajského ředitelství v rozsahu 80. hodin. Z akademických pracovníků mé poděkování rovněž patří panu Ing. Jiřimu Dokulilovi z Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati či panu Mgr. Oldřichu Krulíkovi, Ph.D. z Policejní akademie České republiky v Praze, a to konkrétně za odborné připomínkování vybraných částí diplomové práce. Následně své poděkování směřuji krajské školské koordinátorce prevence Královéhradeckého kraje, paní Mgr. Ditě Kosové, rovněž tak i všem školním metodikům prevence či ředitelům základních nebo středních škol v Hradci Králové, kteří se mnou byli ochotni provést řízené rozhovory a poskytnout mi tak cenné informace pro účely mé diplomové práce. Nelze opomenout taktéž poděkovat panu JUDr. Tomáši Koníčkoví, jednomu ze spoluautorů České technické normy ČSN 73 4400 za jeho osobní vyjádření se k dané normě, či kantorovi, panu Ing. Josefu Bečičkovi ze Speciální základní školy a praktické školy ve Vysokém Mýtě, a to za řízený rozhovor zaměřený na současné preventivní zabezpečení školy před vstupem neoprávněné osoby. Dále bych chtěl poděkovat jak grafikovi, panu Robertu Hášovi, s jehož pomocí jsem mohl navrhnout designově poutavý informační leták blíže uvedený v praktické části, tak zároveň i všem policistům a policistkám Policie České republiky Královéhradeckého kraje, kteří vyhověli mé žádosti o pořízení fotodokumentace v průběhu jejich preventivní činnosti, či se se mnou dokonce sami nechali osobně vyfotografovat. V neposlední řadě bych rád poděkoval mé rodině, která mě po dobu zpracování diplomové práce podporovala.

Motto:

„Osud si cestu najde.“

Publius Vergilius Maro

OBSAH

OBSAH	9
ÚVOD.....	12
TEORETICKÁ ČÁST.....	14
1 VYMEZENÍ POJMOVÉHO APARÁTU.....	15
1.1 BEZPEČNOST.....	15
1.2 PREVENCE	15
1.3 VEŘEJNÝ POŘÁDEK	15
1.4 MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST.....	15
1.5 KRIZOVÁ SITUACE	16
1.6 OCHRANA OBYVATELSTVA	16
1.7 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM.....	16
2 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	17
2.1 PRÁVNÍ PŘEDPISY VZTAŽENÉ K POLICII ČESKÉ REPUBLIKY	17
2.2 ORGANIZACE A STRUKTURA	18
2.2.1 POLICEJNÍ PREZIDIUM.....	18
2.2.2 ÚTVARY POLICIE S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ.....	19
2.2.3 KRAJSKÁ ŘEDITELSTVÍ POLICIE	20
2.3 OPERAČNÍ STŘEDISKA POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY.....	21
3 VIDEO-SPOT „UTÍKEJ, SCHOVEJ SE, BOJUJ!“	23
3.1 ZÁSADY VIDEO-SPOTU	23
3.1.1 UTÍKEJ.....	23
3.1.2 SCHOVEJ SE	24
3.1.3 BOJUJ	24
3.2 PRVOSLEDOVÉ POLICEJNÍ HLÍDKY	25
3.3 VLASTNÍ NÁZOR VČETNĚ DOPORUČENÍ.....	25
3.4 ZAHRANIČNÍ VIDEO-SPOTY.....	26
3.4.1 RUN, HIDE, FIGHT	27
3.4.2 RUN, HIDE, TELL.....	27
3.4.3 FRANCOUZSKÉ VIDEO.....	27
3.5 BOJ PROTI TERORISMU NEJEN PROSTŘEDNICTVÍM POLICEJNÍHO VIDEO-SPOTU.....	28
4 PREVENCE KRIMINALITY NA ŠKOLÁCH	30

4.1	CHARAKTERISTIKA ČSN 73 4400.....	30
4.2	KRITICKÝ NÁHLED	31
4.3	SPECIÁLNÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLA A PRAKTICKÁ ŠKOLA VYSOKÉ MÝTO	32
4.3.1	ZÁKLADNÍ INFORMACE.....	33
4.3.2	ANALÝZA SOUČASNÉHO ZABEZPEČENÍ ŠKOLY	33
4.3.3	PREVENTIVNÍ OPATŘENÍ	34
4.3.4	VLASTNÍ NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ.....	35
4.4	BEZPEČNOST ŠKOL Z POHLEDU CELOREPUBLIKOVÉHO	36
	PRAKTICKÁ ČÁST	38
	5 POUŽITÉ METODY	39
	6 POLICIE KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE	40
6.1	CHARAKTERISTIKA MĚSTA HRADEC KRÁLOVÉ	40
6.2	KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE.....	40
6.3	ÚZEMNÍ ODBOR POLICIE	42
6.3.1	ČINNOST ODDĚLENÍ TISKU A PREVENCE	42
	7 STATISTICKÉ PŘEHLEDY	45
7.1	NEHODOVOST NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH.....	45
7.2	KRIMINALITA	46
	8 DLOUHODOBĚ PLÁNOVANÉ PREVENTIVNÍ AKCE	49
8.1	BEZPEČNÉ MĚSTO 2017	49
8.2	CZECH INTERNATIONAL AIR FAST	55
8.3	ZEBRA SE ZA TEBE NEROZHLEDNE!	56
8.4	DEN INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU	59
8.5	DEN POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	63
8.6	SWOT ANALÝZA	65
	9 NÁRAZOVÉ PREVENTIVNÍ AKCE	71
9.1	BLIŽŠÍ CHARAKTERISTIKA PŘEDNÁŠENÉ TEMATIKY	71
9.1.1	KYBERŠIKANA.....	71
9.1.2	KYBERGROOMING	72
9.1.3	OSTATNÍ RIZIKA V KYBERPROSTORU	73
9.2	VERTIKÁLNÍ KOORDINACE KLÍČOVÝCH SUBJEKTŮ PRIMÁRNÍ PREVENCE	75

9.2.1	KRAJSKÝ ŠKOLSKÝ KOORDINÁTOR PREVENCE	75
9.2.2	METODIK PREVENCE V PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉ PORADNĚ	75
9.2.3	ŠKOLNÍ METODIK PREVENCE	76
9.2.4	SPOLUPRÁCE KLÍČOVÝCH SUBJEKTŮ V PRAXI.....	76
9.2.5	INFORMOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ V KRAJI O PREVENTIVNÍCH AKTIVITÁCH	77
9.2.6	VYHODNOCENÍ OSOBNÍCH VÝPOVĚDÍ ŠKOLNÍCH METODIKŮ PREVENCE	78
9.3	VYJÁDŘENÍ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	84
9.4	SWOT ANALÝZA	87
10	VLASTNÍ NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ SOUČASNÉHO STAVU	92
10.1	DLOUHODOBĚ PLÁNOVANÉ PREVENTIVNÍ AKCE	92
10.2	NÁRAZOVÉ PREVENTIVNÍ AKCE.....	94
10.3	OSTATNÍ.....	95
	ZÁVĚR	96
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	98
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	103
	SEZNAM OBRÁZKŮ	104
	SEZNAM TABULEK.....	106
	SEZNAM PŘÍLOH.....	107

ÚVOD

Úvodem bych chtěl poukázat na fakt, že touha stát se příslušníkem státní policie mě provází prakticky již od 8. třídy základní školy, proto po ukončení povinné školní docházky mé kroky směřovaly právě na střední školu TRIVIS, zaměřenou na veřejnoprávní ochranu, kde jsem se prvně seznámil s odbornými předměty k problematice bezpečnosti bezpochyby vztahujícími, jako je např. Integrovaný záchranný systém, Veřejný pořádek, Kriminalistika, apod. Po úspěšném absolvování střední školy jsem si chtěl dále prohlubovat nabyté znalosti v oboru, a tak jsem započal studium na Univerzitě Tomáše Bati, konkrétně na Fakultě logistiky a krizového řízení, kde jsem vystudoval obor: Ochrana obyvatelstva. Po státní závěrečné zkoušce jsem v roce 2016 pokračoval ve svém studiu na téže fakultě v navazujícím magisterském oboru: Bezpečnost společnosti, se specializací rovněž Ochrana obyvatelstva. Proto, když jsem se v roce 2017 rozhodoval, jaké vlastní téma diplomové práce si zvolit, má volba byla více než jasná. Věděl jsem však, že pokud bych si vybral jakoukoliv typovou činnost, kde je velitelem zásahu policista, s největší pravděpodobností bych nedostal dostatek informací potřebných ke zpracování mé diplomové práce. Z tohoto důvodu jsem se zaměřil pouze na preventivní činnost Policie České republiky.

Předkládaná diplomová práce je rozdělena do dvou částí, a to na část teoretickou a praktickou. Obsahová náplň teoretické části zejména vychází ze stěžejních literárních pramenů, sloužící převážně k tomu, aby čtenář po jejím přečtení nabyl alespoň základní znalosti o této ozbrojené bezpečnostní složce, jakožto jedné ze základních složek Integrovaného záchranného systému. V části praktické je pak pozornost zaměřena výhradně na dvě oblasti preventivní činnosti Policie České republiky, a tedy na dlouhodobě plánované preventivní akce, a akce nárazové. Prvně jmenované se uskutečňují s určitou pravidelností pro nejrůznější cílové skupiny osob, sloužících nejen k seznámení posluchačů s činností Policie, ale i k jejich osvětě na aktuální oblast. Takovýchto akcí probíhá v průběhu roku hned celá řada, uveďme např. projekt s dlouholetou tradicí cílený zejména pro nejmladší věkovou kategorii osob: Bezpečné město, které Hradec Králové bude v letošním roce pořádát již po dvanácté a pro návštěvníky, zejména tedy pro ty nejmladší zde bude opět přichystáno mnoho poutavých aktivit včetně efektivních dynamických ukázek ze strany Integrovaného záchranného systému. Nicméně široké spektrum dlouhodobě plánovaných preventivních akcí nejrůznějšího zaměření je určeno pro následující cílové skupiny osob: děti v předškolním či školním věku, řidiče, seniory a širokou veřejnost jako takovou. Všechny tyto projekty mají svůj specifický význam. O tom, že je nejdůležitější

začít s prevencí již u dětí v mateřských a základních školách, netřeba polemizovat. Pokud budeme věnovat pozornost čistě řidičům na českých silnicích, uvědomme si, že počet dopravních nehod od roku 2013 neustále roste, což jistě není žádaný stav. Nezapomínejme však ani na seniory, kteří jsou vystaveni zejména rizikům jako okradení, přepadení aj. Proto jsou preventivní akce zaměřené na každou z těchto oblastí více než žádané zejména pro poučení obecnostva o charakteru dané hrozby či rizika jakož i způsobům efektivního ubránění se proti nim.

Jak již bylo uvedeno výše, do seznamu preventivních činností Policie České republiky spadají rovněž akce nárazové, pod kterými si můžeme představit přednášky uskutečňované pro různé věkové kategorie posluchačů. V současné době převládají na základních a středních školách témata poukazující na rizika v kybernetickém prostoru, jako je zejména kyberšikana, kybergrooming a další virtuální rizika nacházející se v kyberprostoru. V praktické části je pozornost taktéž zaměřena na školní metodiky prevence, kteří mohou na základě vlastního zhodnocení určit, zda takové přednášky vůbec nabývají na významu a zda splňují svůj účel, neboť poté, co policista – preventista opustí po svém výkladu třídu, je to právě již zmiňovaný metodik prevence, kterému se žáci či studenti mohou svěřit, jak na ně odpřednášené téma včetně osobního projevu přednášejícího působilo.

Nezbytnou součástí diplomové práce jsou kromě vlastního zhodnocení dlouhodobě plánovaných preventivních akcí, jakož i akcí nárazových rovněž i vlastní návrhy na zlepšení současného stavu, které si vzhledem ke svému významu zasloužily samostatnou kapitolu. K lepší názornosti je práce taktéž obohacena vlastní fotodokumentací, tak, aby čtenáře alespoň trochu vnesla do preventivního prostředí Policie České republiky.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VYMEZENÍ POJMOVÉHO APARÁTU

Předtím, než se pustíme do podrobné analýzy Policie České republiky (dále jen Policie ČR), definujme si základní pojmy vztahující se k dané problematice, jejichž znalost je nezbytnou součástí pro porozumění a orientaci v textu.

1.1 Bezpečnost

Podle terminologického slovníku Ministerstva vnitra vydaného roku 2016 rozumíme pod pojmem bezpečnost stav, kdy je systém schopen odolávat známým a předvídatelným (i nenadálým) vnějším a vnitřním hrozbám, které mohou negativně působit proti jednotlivým prvkům (případně celému systému) tak, aby byla zachována struktura systému, jeho stabilita, spolehlivost a chování v souladu s cílovostí. [1]

1.2 Prevence

V uvedené terminologii nesmí samozřejmě chybět pojem prevence, pod jejímž významem rozumíme soubor opatření, jejichž cílem je předcházení mimořádným událostem a krizovým situacím popř. předcházení škodlivým činnostem. [1]

1.3 Veřejný pořádek

Souhrn společenských vztahů, které vznikají, rozvíjejí se a zanikají na místech veřejných a veřejnosti přístupných. Jsou upraveny právními i neprávními normativními systémy a jejich zachování je významné pro zajištění klidného a bezporuchového chodu společnosti. [1]

1.4 Mimořádná událost

Mimořádná událost je podle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů [2], definována jako škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací. [2]

1.5 Krizová situace

Krizová situace je dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení (krizový zákon) a o změně některých zákonů [3] chápána jako mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu. [3]

1.6 Ochrana obyvatelstva

Ochranou obyvatelstva se rozumí plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku. [2]

1.7 Integrovaný záchranný systém

Za integrovaný záchranný systém (dále jen IZS) se dle zákona č. 239/2000 Sb., o IZS a o změně některých zákonů [2], rozumí koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. [2]

Složky IZS rozdělujeme podle výše uvedeného zákona na základní a ostatní.

Základními složkami IZS jsou Hasičský záchranný sbor České republiky, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a Policie České republiky, o které bude pojednááno v následujících kapitolách.

Ostatními složkami IZS jsou vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím. [2]

2 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Nyní se dostáváme k jádru věci, tudíž k samotné Policii ČR. Začneme tedy její definicí a obecnými informacemi o ni. Policie České republiky je podle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů [4], definována jako jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor, sloužící veřejnosti, jejímž úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropských společenství nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu. [4]

Výše uvedené úkoly vykonávají příslušníci policie a zaměstnanci zařazení v policii. Ne každému by však mohl být znám rozdíl mezi těmito dvěma subjekty, proto si je stručně vysvětleme. Příslušník policie, tzv. policista je ve služebním poměru ke státu a zákony mu přiznávají poměrně široké pravomoci k tomu, aby efektivně mohl vykonávat své povolání, na rozdíl od zaměstnance policie, který je sice rovněž v pracovním poměru ke státu, respektive Policii ČR, ovšem jeho pravomoci jsou užší. Takový zaměstnanec mnohdy vykonává různé pomocné, organizační, administrativní či technické úkoly. [5]

2.1 Právní předpisy vztahované k Policii České republiky

Mezi relevantní české právní předpisy dopadající na činnost Policie ČR řadíme:

- Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, [6]
- Usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, [7]
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, [4]
- Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, [8]
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, [9]
- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, [10]
- Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, [11]
- Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, [12]
- Vyhláška č. 122/2015 Sb., o způsobu vnějšího označení, služebních stejnokrojích a zvláštním barevném provedení a označení služebních vozidel, plavidel a letadel Policie České republiky a o prokazování příslušnosti k Policii České republiky. [13]

V diplomové práci bude pozornost zaměřena výhradně na zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Obrázek 1 Znak Policie ČR [14]

2.2 Organizace a struktura

Policie je podřízena ministerstvu vnitra, jako ústřednímu orgánu státní správy, které vytváří podmínky pro plnění jejich úkolů.

Policii tvoří útvary, jimiž jsou:

- a) Policejní prezidium České republiky v čele s policejním prezidentem,
- b) Útvary policie s celostátní působností, které zřizuje na návrh policejního prezidenta ministr vnitra,
- c) Krajská ředitelství policie, která jsou zřízena zákonem,
- d) Útvary zřízené v rámci krajského ředitelství, které zřizuje na návrh krajského ředitelství policejní prezident. [15,16]

Policii ČR také náleží vizitka nejpočetnějšího a z hlediska rozsahu a rozmanitosti činností nejmnohotvárnějšího bezpečnostního sboru v naší zemi. Nyní se blíže seznámíme s jednotlivými útvary této základní složky IZS. [17]

2.2.1 Policejní prezidium

Činnost Policie ČR řídí policejní prezidium v čele s policejním prezidentem, kterým je v současné době genmjr. Mgr. Bc. Tomáš Tuhý, jmenován do funkce dne 14. dubna 2014, jenž odpovídá za činnost policie ministroví vnitra, tedy Lubomíru Metnarovi (v současné době v demisi).

Policejnímu prezidiu, sídlícímu v hlavním městě České republiky, jsou podřízeny jednak útvary policie s celostátní působností a jednak krajská ředitelství policie, o kterých bude pojednáváno později. Policejní prezidium zejména určuje cíle rozvoje policie jako takové, řeší koncepci její organizace a řízení a stanoví úkoly jednotlivých služeb. Rovněž také analyzuje a kontroluje činnost policie, vytváří policejním útvarům podmínky pro plnění jejich úkolů a koordinuje jejich činnost při jejich plnění, které přesahují jejich územní nebo věcnou působnost. [18,19]

Obrázek 2 Policejní prezidium [18]

2.2.2 Útvary policie s celostátní působností

Útvary s celostátní působností se zabývají velmi specializovanými úkoly na území celého státu, zejména se zaměřují na potírání těch nejzávažnějších forem trestné činnosti. Některé z nich poskytují specifický servis ostatním policejním útvarům, jiné se zaměřují na vyhledávání, zneškodňování, manipulaci a přepravu munice, výbušnin, pyrotechnických výrobků, podezřelých předmětů či nástražných výbušných systémů, jiné zase na ozbrojené zásahy proti teroristům, při únosech osob nebo při zásahu proti nebezpečným pachatelům. Výčet všech jednotlivých útvarů je uveden níže:

- Kriminalistický ústav Praha,
- Letecká služba,
- Národní protidrogová centrála služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen SKPV),

- Pyrotechnická služba,
- Ředitelství služby cizinecké policie,
- Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV,
- Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy,
- Národní centrála proti organizovanému zločinu SKPV,
- Útvar pro ochranu prezidenta ČR,
- Ochranná služba Policie ČR,
- Útvar rychlého nasazení,
- Útvar speciálních činností SKPV,
- Útvar zvláštních činností SKPV. [20,21]

2.2.3 Krajská ředitelství policie

Krajská ředitelství policie, v jejichž čele stojí krajský ředitel, jsou útvary, které mají územně vymezenou působnost a slouží široké veřejnosti na vymezeném teritoriu. V každém krajském ředitelství policie působí služba kriminální policie a vyšetřování, služba pořádkové, dopravní a cizinecké policie a služba policie pro zbraně a bezpečnostní materiál. Každé takové ředitelství policie má mimo jiné vlastní personální odbor, odbor vnitřní kontroly a integrované operační středisko, na které je blíže nahlíženo v podkapitole č. 2.3.

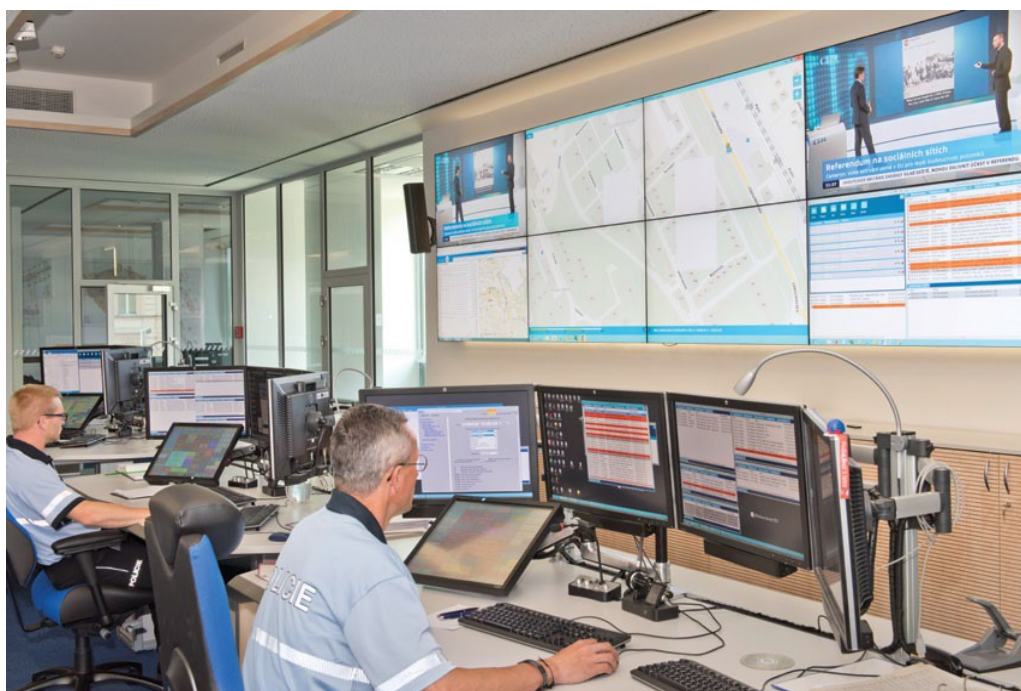

Obrázek 3 Krajské ředitelství policie Pardubického kraje [22]

V rámci krajských ředitelství mohou působit další teritoriální útvary, které jsou jim podřízeny, tím jsou chápány územní odbory zřízené podle jednotlivých okresů. Ve městech jako Brno, Ostrava a Plzeň však místo nich existují městská ředitelství, v hlavním městě Praze zase působí čtyři obvodní ředitelství. Dále máme tzv. obvodní a místní oddělení, ty jsou chápány jako nižší články již zmíněných územních odborů a ředitelství, řízené místně příslušným krajským ředitelstvím policie. V současné době máme 14 krajských ředitelství policie s působností určenou podle územních samosprávných celků. [23,24]

2.3 Operační střediska policie České republiky

Operační střediska Policie ČR (dále jen OS PČR), která považujeme společně s ostatními operačními a informačními středisky IZS za stálé orgány pro koordinaci složek IZS, jsou chápána jako pracoviště zabezpečující v nepřetržitém provozu plnění bezodkladných policejních úkolů v mimořádných situacích. Jejich lokalitu nalezneme, jak již bylo uvedeno, na jednotlivých krajských ředitelstvích Policie ČR, rovněž však také na útvarech s celostátní působností a samozřejmě na Policejním prezídiu ČR, stojícímu na samém vrcholu pyramidové organizační struktury. Takováto střediska zajišťují provoz národní telefonní linky tísňového volání 158 a kooperují se správcem evropské telefonní linky tísňového volání 112, s cílem koordinace a organizace policejních sil a prostředků daného útvaru k zabezpečení relevantní reakce na vzniklou bezpečnostní situaci.

Obrázek 4 Operační středisko policie ČR [25]

Výše uvedená operační střediska tak poskytují potřebnou podporu a servis policistům „v terénu“ a zajišťují součinnost mezi jednotlivými útvary policie, ministerstvem vnitra, ostatními bezpečnostními sbory a ozbrojenými silami, a také kontakty se státními orgány a organizacemi, právníckými i fyzickými osobami. V neposlední řadě se také podílejí na mezinárodní policejní spolupráci, zajišťují např. společné policejní akce v příhraničních oblastech. [25]

Bohužel bližší informace o tom, jaký je např. minimální počet zaměstnanců přítomných na Operačním středisku Policie kteréhokoliv kraje, nebo přibližný počet tísňových volání na dané Operační středisko za den, či jaké byly nedávné příhraniční policejní akce, na kterých se právě Operační středisko Policie podílelo, podléhají dle § 115 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky mlčenlivosti.

Operační středisko PČR vyhodnotí tísňové volání, které je mu doručeno, a pokud řešení mimořádné události náleží do jeho věcné působnosti, vyžádá si v případě potřeby spolupráci další základní složky IZS prostřednictvím jejího operačního střediska. V opačném případě předá přijaté informace operačnímu středisku základní složky IZS, které je k řešení mimořádné události příslušné. Nabízí se rovněž otázka, jakým způsobem bude postupováno ve chvíli, kdy osoba vytočí jednotné evropské číslo tísňového volání 112, které je určeno nejen pro cizince, ale také slouží pro oznámení závažných mimořádných událostí, zejména vyžadující si zásah více složek IZS. V takovém případě dojde ke krátkému, zpravidla několikavteřinovému zdržení odbavení hovoru ve srovnání s odbavením na národní tísňovou linku 158, popř. jiné linky tísňového volání. Je to způsobeno tím, že takový hovor bude ke konečnému odbavení přepojen k příslušné složce IZS (např. v případě požáru budovy k HZS ČR) nebo bude vytvořena telefonická konference ihned v okamžiku zjištění, které složce IZS náleží.

Ač to mnohé jistě překvapí, Policie ČR nemá v současné době zákonem stanovenou dojezdovou dobu, tak jako tomu je např. u poskytovatelů Zdravotnické záchranné služby či Hasičského záchranného sboru (především ze stále trvajících nízkokapacitního početního stavu příslušníků policie), proto jsou využívány tzv. doporučené standardy pro každý kraj, stanovené Policejním prezidiem. Průměrný dojezdový čas od oznámení do příjezdu hlídky policie je stanoven na 10 minut, nejedná se však o závazný dojezdový čas. [26]

3 VIDEO-SPOT „UTÍKEJ, SCHOVEJ SE, BOJUJ!“

Tento relativně nový preventivní video-spot, trvající necelých 6 minut, poukazuje na situaci, jak reagovat v případě útoku tzv. aktivního střelce (STČ 14). Světlo světa spatřil 7. června roku 2017, kdy ho Policie ČR (konkrétně policisté z Oddělení tisku a prevence Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy) ve spolupráci s pražským magistrátem vytvořili jako reakci na současnou bezpečnostní situaci v Evropě i mimo ni, kdy narůstají teroristické útoky na měkké cíle kritické infrastruktury. Pražská policie tak v rámci strategie ochrany měkkých cílů zareagovala na poptávku veřejnosti a po vzoru zahraničních bezpečnostních sborů začala s jeho tvorbou. Nicméně předtím, než si uvedeme zásady obsažené v již zmíněném video-spotu, definujme si nejprve měkké cíle jako takové a zranitelnost s nimi související. [27]

Dle terminologického slovníku MV z roku 2016 se za měkké cíle považují veřejně frekventovaná místa, snadno napadnutelné objekty nebo místa nevojenského charakteru, která nejsou permanentně střežena ozbrojenými složkami nebo jiným způsobem, případně nejsou střežena vůbec. Takováto místa a objekty se vyznačují zejména stálou nebo dočasně vysokou koncentrací osob, symbolickým, kulturním či náboženským významem nebo tvoří významnou součást infrastruktury státu, jejíž narušení má negativní dopad na fungování systému a tím i na společnost.

Jako zranitelnost je spatřována vnitřní vlastnost (něčeho) vedoucí k citlivosti na zdroji rizika, které mohou vést k nějakému následku / dopadu. Zranitelnost je tedy obecně náchylnost ke vzniku škody. [1]

3.1 Zásady video-spotu

Nyní se podrobně seznámíme s vydaným instruktážním spotem, který simuluje modelovou fiktivní situaci útoku v kancelářské budově a rozebírá každou ze tří zásad, co dělat, pokud se ocitneme v blízkosti šíleného střelce.

3.1.1 Utíkej

- Pokud to situace dovoluje, utečte únikovou cestou do bezpečí,
- své osobní věci včetně cenností nechejte tam, kde jsou,
- pokud je to možné, pomozte ostatním s útekem.

Varujte ostatní před vstupem do nebezpečné zóny, z bezpečí zavolejte pomoc na telefonním čísle 158.

3.1.2 Schovej se

- Zamkněte nebo zablokujte dveře,
- schovejte se za pevné předměty,
- přepněte svůj telefon do tichého režimu,
- zůstaňte potichu.

Pokud to situace dovolí, volejte pomoc na telefonním čísle 158.

3.1.3 Bojuj

- Snažte se zneškodnit střelce,
- jednejte rychle a násilně,
- použijte jakékoliv předměty, které se dají využít jako zbraně,
- jednejte maximálně efektivně.

Jakmile na místo dorazí bezpečnostní složky, zůstaňte v klidu a poslouchajte jejich instrukce, ruce držte vždy ve viditelné pozici, aby si vás nespletli s útočníkem, také se vyvarujte křiku a divoké gestikulaci. Policisté rovněž důrazně upozorňují, že je nezbytně důležité dodržovat stanovené pořadí jednotlivých úkonů. Ke zhlédnutí instruktážního videa slouží odkaz: <https://www.youtube.com/watch?v=XxkZRze5Pd8> [27]

Obrázek 5 Video-spot: Utíkej, schovej se, bojuj! [27]

3.2 Prvosledové policejní hlídky

Stěžejní kapitolu v této oblasti zaujímají tzv. prvosledové policejní hlídky, které jsou speciálně vycvičeny a vybaveny především proti pachateli se střelnou zbraní. Vyznačují se zejména vykonáváním takové činnosti, kterou mohou na pokyn ihned ukončit a zajistit tak rychlý zásah na místě činu, při kterém je ohrožen život a zdraví lidí či hrozí velká škoda. K tomu disponují širokým sortimentem vybavení ve formě balistických vest, přileb, štítů, dlouhých a útočných pušek či samopalů. Na území naší republiky nyní působí celkem 120 takovýchto hlídek, které jsou řízeny, organizovány a metodicky kontrolovány ze strany Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia ČR, jehož ředitelem je od 1. března roku 2013 ustanoven plk. doc. Ing. Martin Hrinko, Ph.D., MBA.

Prvosledové hlídky se rovněž účastní různých soutěží zaměřených na správné provedení zásahu včetně efektivní koordinace s poskytovateli Zdravotnické záchranné služby. Vzpomeňme např. na 26. květen 2017, kdy se uskutečnila soutěž Rallye Rejvíz, rozdělena na tři modelové situace, z nichž každá poukazovala na hrozbu ozbrojeného pachatele. [28]

3.3 Vlastní názor včetně doporučení

Tento preventivní video-spot osobně považuji za velmi vhodný a především přínosný a to z důvodu neustále se zhoršující bezpečnostní situace ve světě. Současná doba si proto spoty takového či podobného typu vyžaduje a je nesmírně důležité, aby veřejnost věděla, jak se správně zachovat v případě, kdy k takové situaci skutečně dojde.

Za klíčové pokládám seznámení co největšího počtu jak zaměstnanců, tak i jejich zaměstnavatelů nejen ze státní, nýbrž i ze soukromé sféry s tímto typem hrozby, a to buď formou odborných přednášek uskutečňovaných Policií ČR, či nejlépe provedením tzv. pro-ověřovacího cvičení, kde by si zúčastněné osoby (zaměstnanci firem, škol, policisté, a další) vyzkoušeli, jak v takové situaci správně zareagovat. Jedno zhlédnutí videa v pohodlí domova či v práci před polední pauzou proto považuji za bezpředmětné. Nyní si obě tyto formy blíže přiblížme.

Dle získaných informací Policie na takové téma přednáší ve školských a státních institucích, výjimečně v soukromoprávních subjektech a neziskových organizacích. V obecné rovině nabízí školení všem správcům (majitelům, organizátorům) potenciálních měkkých cílů. Počet takovýchto přednášek se různí rok od roku, ale např. v roce 2016 jich proběhlo celkem 16. Na tomto místě je však důležité upozornit, že byla uspořádána speciální před-

náška pro ředitele všech středních škol v Královéhradeckém kraji a tito byli následně instruováni, jak mají předávat informace svým zaměstnancům. Policie se tak snaží pokrýt maximum možných osob a institucí, což hodnotím velmi pozitivně, neboť kromě seminářů a konferencí zaměřených na BOZP či první pomoc probíhají rovněž odborné přednášky na novou, dnes již aktuální celosvětovou hrozbu. [29]

Nicméně za nejefektivnější způsob připravenosti civilního obyvatelstva včetně zasahujících složek vůči tzv. aktivnímu střelci považuji již automaticky nacvičené jednání veřejnosti a samotný výcvik jednotek Policie. K tomu slouží již zmíněné prověřovací cvičení, o kterém rozhoduje náměstek ředitele Krajského ředitelství Policie pro vnější službu, a který zároveň určuje, kdo má být o cvičení srozuměn. Takové cvičení, např. ve školském zařízení, ověří postupy nejen Policie ČR při vzniku mimořádné události tohoto typu, jakož i součinnost složek IZS, ale i přítomných pedagogů pokoušejíc ochránit žáky školy před příjezdem policie. S prověřovacím cvičením (STČ 14) musí souhlasit ředitel Krajského ředitelství Policie a zástupce dotčeného měkkého cíle, věřme tedy, že ředitelé školských zařízení, firem a dalších organizací budou k takové formě prevence vstřícní a nezařadí se tak po bok zástupců zastávajících lehkomyšlný názor „U nás k takovému útoku nedojde“. Pro zajímavost, prověřovací cvičení složek Policie ČR (STČ 14) v Královéhradeckém kraji je realizováno minimálně 1krát do roka a to na všech pěti Územních odborech v kraji (Hradec Králové, Jičín, Trutnov, Náchod, Rychnov nad Kněžnou).

Při sledování videa mě také napadla otázka, jak např. zabarikáduji dveře, které se otevírají ven? Také považuji třetí zásadu s názvem „Bojuj“ za lehce nedodělanou. Simuloval bych zde alespoň dvě situace, a to: pachatel střílí po přítomných, a pachatel pod pohrůzkou použití střelné zbraně vyhrožuje smrtí, přitom zbraní míří do země. Ačkoliv u druhého příkladu se do jisté míry nejedná o šíleného střelce, nastínil bych zde alespoň situaci, co je a naopak co už není nutná obrana a poukázal tak na absurdnost některých paragrafů trestního zákona.

3.4 Zahraníční video-spoty

Kromě českého video-spotu jsou v diplomové práci také uvedena krátká videa vydaná v zahraničních zemích s mnohem vyšší pravděpodobností vzniku teroristického útoku, než je tomu u nás, tedy např. ve Francii či Velké Británii.

3.4.1 Run, Hide, Fight

Za prvotní instruktážní video na danou hrozbu je ovšem považováno americké, šesti-minutové Run, Hide, Fight, (v českém překladu: Utíkej, schovej se, bojuj) vydané roku 2012 v Houstonu v Texasu, reagující na teroristický útok ze dne 20. července téhož roku ve městě Aurora v Coloradu, následkem čehož bylo usmrceno 12 lidí a dalších 70 bylo zraněno. Strategie později vznikajících video-spotů v evropských zemích vycházejí právě z výše uvedeného videa, jejichž záměr je vždy založen na záchraně lidských životů. Video je k dispozici zde: <https://www.youtube.com/watch?v=5VcSwejU2D0> [30]

3.4.2 Run, Hide, Tell

Britský, čtyřminutový instruktážní spot s názvem: Run, Hide, Tell, tedy: utíkej, schovej se, volej, jednoduše radí každému, jak se zachovat v případě, kdy se ocitne před teroristickou jednotkou v kanceláři či na místě veřejného prostranství. Film byl vydán roku 2016 Radou národních policejních náčelníků z důvodu neustále rostoucích vražedných zvěrstev v zemi. Policie rovněž uvedla, že spot byl vydán tisíci lidem během tréninkových školení v oblasti bezpečnosti. Ke zhlédnutí poslouží následující odkaz: https://www.youtube.com/watch?v=QUCW_mk35Xc [31]

Obrázek 6 Video-spot: Run, Hide, Tell [31]

3.4.3 Francouzské video

Francouzské úřady v roce 2015 zveřejnili video poskytující návod jak reagovat v případě podobného teroristického útoku, jaký byl ten, při němž bylo 13. listopadu 2015 v Paříži zabito 130 osob a stovky dalších utrpěly zranění. Video stejně jako již zmíněná

předešlá videa popisuje v jednotlivých krocích co má a co nemá člověk udělat, když dojde k ozbrojenému útoku. Video je oproti předešlým obohaceno o zásady poskytování první pomoci, např. při krvácení, při zranění v oblasti hrudníku, v oblasti břicha apod. [32]

3.5 Boj proti terorismu nejen prostřednictvím policejního video-spotu

V kapitole zabývající se prevencí před útoky aktivních střelců neopomeňme zmínit tzv. Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám, které vzniklo na základě doporučení Auditů národní bezpečnosti schváleného vládou, jehož činnost je zaměřena právě na hrozby bezpečnosti České republiky spadající do oblasti působnosti Ministerstva vnitra. Uvedené centrum rovněž vypracovalo dnes bezesporu potřebnou brožuru obsahující 10 principů zabývajících se zodolněním měkkého cíle, která tak může sloužit jako účinná pomůcka pro různé majitele či organizátory tzv. „soft targets“.

Mezi 10 principů sloužících ke zvýšení odolnosti měkkých cílů se řadí následující:

1. poznejte svůj bezpečnostní charakter,
2. bezpečnost řešte metodicky,
3. zaměřte se na prevenci a zmírnění dopadu útoku,
4. zapojte místní personál,
5. standardizujte postup,
6. připravte si koordinační plán pro případ incidentu,
7. zvyšujte bezpečnostní povědomí,
8. spolupracujte s místním odd. PČR, obecní policií a dalšími složkami IZS,
9. schválení vstupu a kontrolu osob zaměřte na detekci násilného úmyslu,
10. zabývejte se i okolím měkkého cíle. [33]

O problematice terorismu rovněž hovořil i znovuzvolený prezident republiky Miloš Zeman na valném shromáždění Organizace spojených národů (dále jen OSN) v září roku 2017, který při svém projevu poukázal na fakt, že je třeba vytvořit jednu, ale o to více silnou organizaci, která bude bojovat právě proti terorismu, a která bude rovněž vybavena vším, co potřebuje, včetně vojenských složek. Pro představu, v současné době působí pod deštníkem OSN celkem 38 protiteroristických organizací. [34]

Dále se nabízí otázka, zda teroristické útoky (v tomto případě ve formě aktivního střelce) jsou či nejsou do jisté míry spojeny s migrací, která zejména v roce 2015 masivně zasáhla kontinent Evropy. O problematice zabývajících se právě migrací v Evropě hovořil na

akademické půdě Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati v únoru letošního roku pan europoslanec Mgr. et Mgr. et Mgr. Tomáš Zdechovský, který poukázal na fakt, že migrace s touto hrozbou nijak nesouvisí. Dle jeho slov kámen úrazu tkví v tom, že pokud nějaký problém Česká republika jako taková nemá, sama si ho vytvoří. V tomto případě (tedy vyvolání strachu z migrantů) považuje za zbytečnou hysterii, které bohužel nenapomohly ani některé nejmenované agresivní předvolební kampaně. Proto představa přítomnosti členů tzv. Islámského státu v řadách migrantů směřujících do Evropy osobně spatřuje za holý nesmysl. [35]

Obrázek 7 Přednáška pana europoslance Tomáše Zdechovského [36]

4 PREVENCE KRIMINALITY NA ŠKOLÁCH

O tom, že musíme věnovat zvýšenou pozornost tomuto měkkému cíli, není sebemenší pochyb, vzpomeňme na 14. říjen 2014, kdy studenta střední školy obchodní a služeb Petra Vejvodu přímo ve škole ve Žďáru nad Sázavou nožem napadla psychicky nemocná Barbora Orlová, ve chvíli, kdy bránil svoji spolužačku. Student pak na následky poranění hrudníku zemřel.

4.1 Charakteristika ČSN 73 4400

Proto se začátkem nového školního roku 2016 vstoupila v platnost Česká technická norma (dále jen ČSN) 73 4400 Prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení, kterou zavedl dne 1. srpna 2016 do soustavy českých státních norem Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, s účinností od 1. září téhož roku. Tato norma byla zpracována Technickou normalizační komisí „Prevence kriminality a ochrana obyvatel“ sloužící jako podklad při řešení problematiky ochrany jednoho z měkkých cílů, a to škol a školských zařízení. Norma, která dále navazuje na řadu evropských norem „Prevence kriminality prostřednictvím navrhování budov, objektů a území“, upravuje zásady a návrhy pro projektanty, zřizovatele, ředitele, zaměstnance školy a další zainteresované strany.

Předmětem normy je tedy ztížení či omezení neoprávněného vstupu do objektu školy. Zejména snadný přístup do takového objektu či areálu, možnost úkrytu, nedostatečnost osvětlení, nevhodnost stavebního řešení budov a terénu a mnoho dalších skutečností přispívají ke zranitelnosti chráněných zájmů a vytvářejí tak ideální podmínky k páchání trestné činnosti.

Statistika říká, že děti stráví od svých 6 do 18 let zhruba třetinu dne ve školském zařízení, proto se přirozeně nabízí otázka, na jaké úrovni je současná bezpečnost dětí po celou dobu strávenou ve škole. K zodpovězení této otázky jsem provedl řízený rozhovor se zaměstnancem vytipované Speciální základní školy a praktické školy ve Vysokém Mýtě, na jehož základě jsem mohl zanalyzovat aktuální stav zabezpečení daného objektu proti vstupu neoprávněné osoby. [37]

4.2 Kritický náhled

Bohužel většina mnou dotazovaných školních metodiků prevence či ředitelů škol v Hradci Králové (seznam blíže uveden v praktické části) překvapivě nezná výše uvedenou normu, která zanedlouho nabude dvouleté platnosti. Důvod je dle mého názoru více než jasný, totiž že Česká technická norma 73 4400 jako taková pochází z tzv. neregulované sféry, je tedy pouze doporučující pro školy či školská zařízení, proto tedy i nadále zůstává bezpečnost žáků či studentů na školách v rukou jejich ředitelů. Dle písemného sdělení od pana JUDr. Tomáše Koníčka, jakožto jednoho ze spoluautorů uvedené normy, Ministerstvo vnitra společně s Policií ČR a Asociací bezpečná škola, s obcemi a kraji (jako zřizovatelé škol a školských zařízení) uspořádalo od doby účinnosti normy kolem 200 různých aktivit, seminářů či konferencí, kde její existenci, cíle a obsah podrobně vysvětlují. Navíc je norma i zpracovaná Metodika k aplikaci této normy dostupná na webových stránkách Ministerstva vnitra. [38]

Věřme tedy, že pravidelné vzdělávací aktivity realizované od výše uváděných subjektů (jejichž četné množství je naplánováno rovněž i pro letošní rok) napomohou k lepší osvětě pracovníků škol pohybujících se v bezpečnostní a preventivní oblasti. Rovněž nezbývá než apelovat na investory staveb, kteří, pokud si uvedenou normu zadají do podmínek stavby, stává se pro něj závazná.

Poskytnuto Ministerstvu vnitra ČR na základě smlouvy č. 2017/0002/04

ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 13.310; 03.180

Srpen 2016

**Prevence kriminality – řízení bezpečnosti
při plánování, realizaci a užívání škol
a školských zařízení**

ČSN 73 4400

Crime Prevention – security management in planning, implementing and using schools and educational institutions

Obrázek 8 ČSN 73 4400 [39]

4.3 Speciální základní škola a praktická škola Vysoké Mýto

Tato moderní škola, která byla vybudována již v roce 1993 za účelem zajištění základního vzdělání pro žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním, nabízí mimo jiné individuální podporu každému ze svých žáků ve formě bezbariérového přístupu, školní družiny, logopedické intervence, možnosti rehabilitační tělesné i environmentální výchovy či práci s žáky ADHD, tedy s poruchou pozornosti spojenou s hyperaktivitou. [40]

Obrázek 9 Speciální základní škola a praktická škola Vysoké Mýto [41]

Jako reakce na incident ve Žďáru nad Sázavou škola obohatila své dosavadní bezpečnostní vybavení řadou preventivních prvků sloužících k posílení ochrany všech dětí včetně pedagogického sboru. Výčet jednotlivých systémů pro zabezpečení školy a dalších opatření k podpoření prevence jako takové je blíže specifikován níže.

4.3.1 Základní informace

Než se ovšem pustíme do podrobné analýzy, seznámme se nejprve se základními informacemi o daném objektu, které uvádí následující tabulka.

Tabulka 1 Základní informace o škole [42]

Speciální základní škola a praktická škola Vysoké Mýto					
Počet pracovníků	Počet žáků	Počet vstupních vchodů	Propojení s jiným objektem	Počet učeben	Možnost stravování
30	60	2	Ne	15	Ne

4.3.2 Analýza současného zabezpečení školy

Začněme nejprve samotnou lokalizací Speciální základní a praktické školy, kterou osobně považuji za vyhovující, neboť se nachází v obydlené, poměrně frekventované ulici Rokycanova, necelých 200 metrů vzdušnou čarou od Obvodního oddělení Policie ČR.

Škola je vybavena elektronickým uzamykacím systémem u hlavních vchodových dveří včetně biometrické čtečky otisků prstů, pomocí které lze ovládat dveřní zámek, aby se tak omezilo či zcela zabránilo přístupu nepovolaným osobám.

Obrázek 10 Biometrická čtečka otisků prstů [41]

V průběhu školního roku se každý všední den (mimo státních svátků či ředitelského volna) přední vchod budovy školy otevírá od 7:00 do 8:00 hodin, u kterého je vždy přítomen pedagogický personál kontrolující volný vstup žáků do budovy. Poté se přístup uzamkne, a vstupuje se pouze po zazvonění a následném ověření totožnosti příchozího, a to až do 11:30 hodin, kdy je vstup na nadcházející hodinu opět otevřen, rovněž však pod dohledem školního zaměstnance.

Oproti tomu zadní vchod, který rovněž disponuje preventivní technikou v podobě biometrické čtečky, možnost volného vstupu žáků nenabízí, slouží tak pouze pro zaměstnance školy. [42]

Obrázek 11 Zadní vchod budovy školy [41]

Vstup do školní družiny, nacházející se v 1. patře, je přímo monitorován kamerovým systémem, jakož i celý objekt školy, na což upozorňuje informační cedule. Prostory šaten se v době výuky nezamykají, neboť každý z žáků vlastní svůj klíč od osobní skříňky, která je určena k úschově. [42]

4.3.3 Preventivní opatření

Neopomenutelnou součástí celého komplexu činností podporujících bezpečnost žáků v objektu školy zajišťuje pedagogický pracovník vykonávající dohled nad žáky nejen při hodinách, ale také o přestávkách, který zodpovídá kromě dodržování pořádku po chodbách, schodištích, WC a dalších prostorách školy rovněž za hlídání jejich bezpečnosti.

K posílení preventivní stránky probíhají na půdě školy pravidelné besedy (zpravidla 1x do roka) pořádané Policií České republiky na nejrůznější tematiku, především na oblast kyberšikany a drogové kriminality. Kromě Policie škola dále pro své žáky zamlouvá přednášky od Hasičského záchranného sboru, zaměřené výhradně na oblast požární ochrany, či Českého červeného kříže, jakožto humanitární společnosti působící zejména v oblasti humanitární, sociální, zdravotní a zdravotně-výchovné, jejichž výklad je zaměřen na výuku první pomoci včetně názorné ukázky resuscitace. Dětem se tak zábavným způsobem může vnuknout základní myšlenka, a to záchrana života a pomoc druhému.

Pedagogičtí zaměstnanci se zhruba 2x do roka rovněž účastní různých preventivních konferencí zaměřených nejen na ochranu žáků a jich samotných před útoky tzv. šílených střelců, ale i před vandalismem nebo krádežemi.

V rámci protipožární prevence se zhruba po půlročních intervalech zde na škole simuluje cvičný požární poplach, po jehož vyhlášení následuje evakuace všech osob přítomných v budově. Děti si tak osvojí jedno ze základních opatření ochrany obyvatelstva, které by bezesporu aplikovaly i v případě útoku tzv. aktivního střelce, pokud by to daná situace umožňovala. Důležité je však seznámit žáky školy se skutečností, že útek nemusí být v takovém případě vždy tím nejlepším řešením. [42]

4.3.4 Vlastní návrhy na zlepšení

- Zavírání zadního vchodu i v době, kdy jsou žáci společně s pedagogickým dozorem přítomni na školním pozemku (zejména v letních dopoledních hodinách), popř. dbát zvýšené obezřetnosti pedagoga při výuce těchto předmětů,
- zpracování a pravidelná aktualizace krizového plánu školy, který by obsahoval stručnou charakteristiku dané hrozby včetně doporučeného postupu pro pedagogické pracovníky pro případ jejího vzniku, včetně rozdělení zodpovědnosti,
- vedení záznamu o tom, kdo z dospělých do školy vstupuje a odchází, včetně jejich označení (např. visačkou; dospělí bez ní budou tak lehce identifikováni),
- téma bezpečnosti zahrnout do školních periodik (což bude bohužel na základních a speciálních základních školách celorepublikový problém do chvíle, kdy to nestanoví česká legislativní norma),
- aktualizace dokumentů na webových stránkách školy (např. Pokyn k zabezpečení budovy, Výroční zpráva, apod.),

- v neposlední řadě doporučuji pokračovat v nastoleném standardu pravidelného proškolení ředitelky a odpovědných pracovníků školy na oblast bezpečnostní prevence a postupů při krizových situacích (např. jejich seznámení s preventivním video-spotem „Utíkej, schovej se, bojuj!“).

Dle mého osobního názoru, kdybychom se chtěli (a teď hovořím o všech školách) přiblížit tzv. maximální ochraně, zřídili bychom vstupní turnikety, pracovník na vrátnici by sledoval v reálném čase prostory školy monitorované kamerovým systémem, jednotlivá poschodí by se preventivně zamykala za účelem zredukování pohybu osob, na každém poschodí by byla přítomna fyzická ostraha, atd. Nicméně nemůžeme ze škol udělat pevnosti, nikdy totiž nebudeme schopni zaručit s absolutní jistotou, že k podobnému útoku jako tomu bylo ve Žďáru nad Sázavou, již nedojde. Nezbyvá proto nic jiného, než hledat co možná nejefektivnější způsoby zabezpečení sloužících k eliminaci této aktuální hrozby.

4.4 Bezpečnost škol z pohledu celorepublikového

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) se bezpečností žáků na školách začalo intenzivněji zabývat koncem roku 2014, kdy tehdejší ministr Marcel Chládek slíbil, že se budoucnost ohledně této věci zlepší. Tehdy si 64 vybraných škol rozdělilo celkem 6 milionů korun ze strany vlády, zbylým asi 3 000 škol ministerstvo vzkázalo, aby budovy zamykaly. V některých školách dokonce v současné době hlídá kromě recepční i policie (př. Pražská mateřská a základní škola Angel). Dle slov Jarmily Balážové, mluvčí MŠMT, se ministerstvo hodlá bezpečností žáků ve školách věnovat i v dalších letech. [43]

Uvědomme si však, že riziko potenciálního útoku může vycházet rovněž přímo z řad žáků – ti se do budovy dostanou, znají prostor a pokud by danou akci plánovali, (jako útočník, který dne 15. února 2018 na střední škole na Floridě zastřelil 17 lidí a další zranil), následky útoku by byly katastrofální. Podle našich odbornic na českých školách funguje složení prevence, kdy školní psycholog dokáže agresora odhalit podle slohových prací, nebo třeba i z obrázků z hodiny výtvarné výchovy. A čím dál častěji jsou zdrojem informací právě sociální sítě, proto, pokud bych mohl navrhnout doporučení pro zlepšení bezpečnosti na školách v případě, kdy je agresorem žák či student, prosazoval bych, aby začínající kantoři, tedy čerství absolventi vysoké školy byli ve spojení se svými žáky tzv. online, kupř. na facebooku či jiné sociální síti, kdy věkový rozdíl mezi nimi a středoškoláky není tak markantní, a proto navození přátelského vztahu a důvěry právě mezi kantorem a stu-

dentem by nemělo být překážkou. Jednalo by se tak o neocenitelný zdroj informací, kdy by měl pedagog přehled o tom, zda žák nezveřejňuje přes sociální sítě násilnou tematiku či věci s ní spojené. V neposlední řadě samozřejmě doporučuji pečlivě sledovat klima ve třídách a efektivně řešit vztahové věci, nicméně ať už je snaha psychologů, školních metodiků prevence či výchovných poradců sebevětší, práci rodičů na výchově dítěte nahradit nemohou.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 POUŽITÉ METODY

Řízené rozhovory

V diplomové práci, ve které jsem provedl kvalitativní výzkum metodou rozhovorů, jsem prověřil typem rozhovorů řízených současný stav preventivní činnosti Policie ČR Královéhradeckého kraje, a to konkrétně ve dvou oblastech. Nejprve jsem se zaměřil na dlouhodobě plánované preventivní akce Policie, kterých jsem se pro možnost vlastní analýzy osobně zúčastnil, a nabyt tak zajímavých a věcných poznatků přímo z terénu. Druhou oblastí preventivních činností Policie zaujímají akce nárazové, tedy přednášky na školách nejrůznějšího typu. Zde jsem provedl řízené rozhovory jednak s Policií ČR, tak s krajskou školskou koordinátorkou prevence Královéhradeckého kraje, stejně tak i s vybranými školními metodiky prevence nebo dokonce přímo s řediteli škol.

SWOT analýzy

Obě tyto preventivní oblasti jsou z důvodu svého celkového zhodnocení doplněny o jednotlivé SWOT analýzy, které lze považovat za subjektivní, velmi univerzální a v současné době jedny z nejpoužívanějších analytických technik vůbec.

6 POLICIE KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE

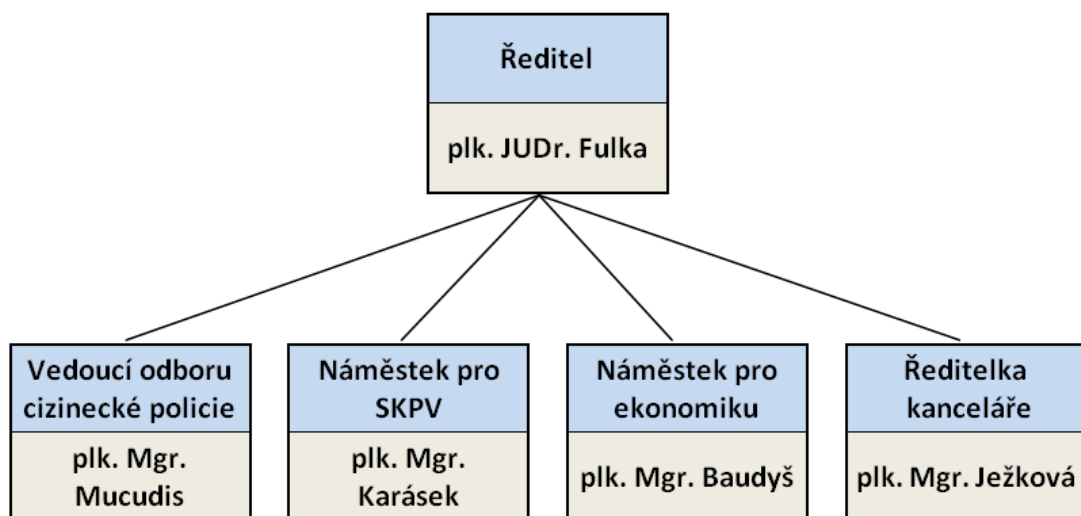
Dříve, než se blíže zaměříme na Krajské ředitelství a Územní odbor Policie Královéhradeckého kraje, představme si nejprve statutární město, ve kterém obě tyto pracoviště působí.

6.1 Charakteristika města Hradec Králové

Statutární město Hradec Králové leží na soutoku řek Labe a Orlice v severovýchodních Čechách a patří k jednomu z největších a nejvýznamnějších měst v České republice. Je metropolí východních Čech a krajským městem, kde můžeme nalézt státní instituce, muzea, galerie, divadla a mnoho dalších kulturních či sportovních organizací. Za zmínku taktéž stojí Přírodní park Orlice s nivními ekosystémy a bohatou faunou a flórou nacházejícím se v bezprostřední blízkosti města. Hradec Králové také považujeme za město univerzitní - kromě stejnojmenné Univerzity zde sídlí fakulty Univerzity obrany a Karlovy, což rovněž přispívá k zajištění vysoké kvality života pro téměř sto tisíc obyvatel. [44]

6.2 Krajské ředitelství Policie

Krajské ředitelství Policie Královéhradeckého kraje, v jehož čele stojí krajský ředitel plk. JUDr. David Fulka, kterému jsou podřízeni jednotliví náměstci pro příslušnou oblast a ostatní zaměstnanci spadající do hierarchizační struktury vedení Policie v daném kraji, sídlí v Hradci Králové na Ulrichově náměstí 810.

Obrázek 12 Vedení Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje [45]

Mezi jednotlivá pracoviště Krajského ředitelství Policie spadají:

- Oddělení tisku a prevence,
- Odbor vnitřní kontroly,
- Odbor služby pořádkové policie,
- Odbor služby dopravní policie,
- Odbor služby pro zbraně a bezpečnostní materiál,
- Odbor personální,
- Odbor cizinecké policie,
- Oddělení pobytových agend,
- Odbor obecné kriminality,
- Odbor hospodářské kriminality,
- Dálniční oddělení Pravy.

Obrázek 13 Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje [46]

Územní odbory spadající pod Krajské ředitelství Policie:

- Územní odbor Hradec Králové,
- Územní odbor Jičín,
- Územní odbor Náchod,

- Územní odbor Rychnov nad Kněžnou,
- Územní odbor Trutnov.[45]

6.3 Územní odbor Policie

Jak již bylo podrobněji uvedeno v kapitole č. 2, Krajské ředitelství Policie, v tomto případě v kraji Královéhradeckém, je nadřizeno místně příslušnému Územnímu odboru Policie, sídlícímu na Mrštíkově ulici 541, jehož vedoucím je v současné době pan plk. Mgr. Petr Krása, který může být v případě potřeby zastoupen pověřeným zástupcem.

Mezi jednotlivá pracoviště Územního odboru Policie spadají:

- Oddělení tisku a prevence,
- Oddělení obecné kriminality,
- Oddělení hospodářské kriminality,
- Dopravní inspektorát,
- Odbor služby pro zbraně a bezpečnostní materiál.

Obvodní oddělení Policie (dále jen OOP) spadající pod výše uvedený Územní odbor:

- OOP 1,
- OOP 2,
- OOP 3,
- OOP Smiřice,
- OOP Chlumec nad Cidlinou,
- Policejní stanice Nechanice (spadající pod OOP Nový Bydžov),
- OOP Nový Bydžov,
- OOP Třebechovice pod Orebem. [45]

6.3.1 Činnost Oddělení tisku a prevence

Oddělení tisku a prevence zajišťuje mediální výstupy Policie ČR a komunikuje se zástupci médií, odborné ale i laické veřejnosti. Hlavní náplní je informování veřejnosti o bezpečnostních hrozbách, omezeních a předávání provozních informací, za jaké lze považovat například uzavírky pozemních komunikací či omezení v souvislosti s pořádáním kulturních akcí. Součástí je také systematické vytváření „PR obraz“ Policie ČR, které spočívá především v prezentaci její činnosti a zveřejňování kauz, kterými se zabývají (do té

míry, aby nebylo narušeno samotné vyšetřování). Zároveň Oddělení tisku a prevence koordinuje činnost všech policejních složek v rámci KŘ Královéhradeckého kraje v oblasti prevence. [29]

V následujících dvou tabulkách je uveden seznam policistů – preventistů, kteří vykonávají preventivní činnost na teritoriu Královéhradeckého kraje, včetně funkce a jejího stručného popisu.

Tabulka 2 Personální zastoupení policistů – preventistů [45]

Oddělení tisku a prevence		
Hodnost, titul, jméno, příjmení	Funkce	Popis činnosti
mjr. Bc. Jan Čížkovský	vedoucí	vedoucí oddělení, zodpovídá dotazy novinářů a občanů, zpracovává tiskové zprávy, vystupuje ve zpravodajských a publicistických pořadech
por. Mgr. Lenka Burýšková	tisková mluvčí	zodpovídá dotazy novinářů a občanů, zpracovává tiskové zprávy, vystupuje ve zpravodajských a publicistických pořadech
kpt. PhDr. Ondřej Moravčík	tiskový mluvčí, koordinátor prevence	koordinuje činnost preventistů krajského ředitelství, preventivní projekty a zajišťuje PR krajského ředitelství, zodpovídá dotazy novinářů a občanů, zpracovává tiskové zprávy, vystupuje ve zpravodajských a publicistických pořadech
Ing. Magdaléna Vlčková	pracovník vztahů k veřejnosti	není možno dohledat

Tabulka uvedena níže je obohacena oproti předešlé uvedením lokality, ve kterém Územní odbor Královéhradeckého kraje působí.

Tabulka 3 Personální zastoupení policistů – preventistů v jednotlivých okresech [45]

Oddělení tisku a prevence, Územní odbory Policie			
Hodnost, titul, jméno, příjmení	Lokalita	Funkce	Popis činnosti
por. Bc. Iva Kormošová	Hradec Králové	tisková mluvčí, preventistka	zodpovídá dotazy novinářů a občanů, zpracovává tiskové zprávy, zajišťuje přednášky, akce a projekty v oblasti prevence kriminality
por. Mgr. Eva Prachařová	Náchod	tisková mluvčí, preventistka	zodpovídá dotazy novinářů a občanů, zpracovává tiskové zprávy, zajišťuje přednášky, akce a projekty v oblasti prevence kriminality
por. Mgr. Alena Kacálková	Rychnov nad Kněžnou	tisková mluvčí, preventistka	zodpovídá dotazy novinářů a občanů, zpracovává tiskové zprávy, zajišťuje přednášky, akce a projekty v oblasti prevence kriminality
por. Šárka Pižlová, Dis.	Trutnov	tisková mluvčí, preventistka	zodpovídá dotazy novinářů a občanů, zpracovává tiskové zprávy, zajišťuje přednášky, akce a projekty v oblasti prevence kriminality
nrap. Aleš Brendl	Jičín	tiskový mluvčí, preventista	zodpovídá dotazy novinářů a občanů, zpracovává tiskové zprávy, zajišťuje přednášky, akce a projekty v oblasti prevence kriminality

7 STATISTICKÉ PŘEHLEDY

Kapitola s názvem „Statistické přehledy“ vyzdvihuje nesmírnou důležitost a především smysl preventivních akcí pořádaných Policií České republiky, o čemž se ostatně můžeme přesvědčit v následujících čtyřech tabulkách zaměřených na 2 stěžejní oblasti, a tedy na postupně se vyvíjející situaci nehodovosti na pozemních komunikacích a rovněž na registrovanou kriminalitu na území našeho státu včetně její procentuální objasněnosti.

7.1 Nehodovost na pozemních komunikacích

Preventivní akce slouží mimo jiné k osvětě cílových skupin osob (dětí, řidičů, seniorů,...) za účelem předcházení vzniku trestné činnosti pro danou kategorii charakterizující, př. akce s názvem: „Řídím, piju nealko pivo“ je realizována za účelem upozornit řidiče na bezohledné řízení pod vlivem alkoholu a také na následky dopravních nehod. Ačkoliv takovýchto mimořádných událostí na pozemních komunikacích na území Královéhradeckého kraje za posledních 5 let neustále přibývá (jak se můžeme přesvědčit v tabulce č. 4), počet lidských obětí naopak klesá. Zde je jasně demonstrován význam již zmíněné preventivní akce, která i v případě záchrany jednoho lidského života nabývá nevyčísitelné hodnoty.

Tabulka 4 Nehodovost na pozemních komunikacích [47]

Statistika nehodovosti na pozemních komunikacích v Královéhradeckém kraji					
Rok	Počet nehod	Usmrceno osob	Těžce zraněno	Lehce zraněno	Hmotná škoda v tis. Kč
2013	4 164	37	139	1 133	231 620
2014	4 254	35	176	1 329	239 581
2015	4 460	34	125	1 281	253 240
2016	4 774	33	159	1 247	283 707
2017	5 163	24	139	1 369	326 136

Jak můžeme vyčíst z následující tabulky, nejvíce nehod na pozemních komunikacích za rok 2017 proběhlo logicky vzhledem k vysoce frekventovanému provozu dopravních vozidel v hlavním a současně v největším městě naší republiky, a to o celkovém počtu 23 032. Naopak nejméně nehod zaznamenal kraj Karlovarský jakožto nejzápadnější kraj

České republiky, s celkovým počtem 2 967. Na kraj Královéhradecký můžeme nahlížet jako na region, který se umístil s počtem 5 163 nehod lehce nad polovinou, konkrétně na 8. místě stupnice krajů s nejnižší nehodovostí na pozemních komunikacích. Ačkoliv kraji Hlavního města Prahy v počtu dopravních nehod bezkonkurenčně náleží první příčka, v měřítku počtu ztrát na lidských životech mu paradoxně náleží 2. místo, prvenství si rovněž připsal kraj Karlovarský. Pokud se přesuneme z měřítku regionálního na celorepublikové, Policie zaznamenala za loňský rok celkem 103 821 nehod, při nichž došlo k 502. lidským úmrtím.

Tabulka 5 Nehodovost na pozemních komunikacích [47]

Statistika nehodovosti na pozemních komunikacích - porovnání krajů za rok 2017					
Názvy krajů	Počet nehod	Usmrceno osob	Těžce zraněno	Lehce zraněno	Hmotná škoda v tis. Kč
Královéhradecký	5 163	24	139	1 369	326 136
Hl. m. Prahy	23 032	17	156	1 951	1 564 696
Středočeský	14 707	63	337	3 477	1 020 760
Jihočeský	4 301	52	258	1 973	326 846
Plzeňský	3 590	53	83	1 828	243 206
Karlovarský	2 967	12	57	613	154 065
Ústecký	10 638	47	198	1 833	485 546
Liberecký	4 443	24	92	1 233	201 583
Pardubický	3 970	30	140	1 466	233 858
Vysočina	4 423	29	145	1 394	295 304
Jihomoravský	7 587	59	240	2 662	473 139
Zlínský	4 215	24	167	1 363	211 939
Olomoucký	5 161	24	109	1 524	285 174
Moravskoslezský	9 624	44	218	2 054	493 998

7.2 Kriminalita

Pokud budeme nahlížet na Českou republiku jako na celek, celková kriminalita za rok 2017 klesla v porovnání s rokem předešlým o 15 627 trestných činů. Za registrovanou kriminalitu zde považujeme vraždy, násilnou, mravnostní kriminalitu, krádeže, ostatní majetkovou kriminalitu, majetkovou kriminalitu, ostatní, obecnou, zbývající a hospodářskou kriminalitu, jakož i vojenské a protiústavní činy. Nejmenší počet registrované kriminality za loňský rok zaznamenal kraj Karlovarský i navzdory 2% nárůstu v porovnání s rokem

2016. To kraj Královéhradecký, na jehož teritoriu proběhlo celkem 7 230 trestných činů, zaregistroval 0,8% pokles s rokem předešlým. Naopak nejpočetnější výskyt kriminality patří za uplynulý rok kraji Hlavního města Prahy s počtem 50 726, i v této lokalitě však došlo k celkovému snížení kriminality v porovnání s rokem 2016, konkrétně o 10,1 %.

Tabulka 6 Registrovaná kriminalita [47]

Statistika registrované kriminality v krajích za rok 2016 a 2017				
Názvy krajů	2016	2017	Rozdíl	Rozdíl v %
Královéhradecký	7 288	7 230	-58	-0,8
Hl. m. Prahy	56 432	50 726	-5 706	-10,1
Středočeský	22 124	20 424	-1 700	-7,7
Jihočeský	10 816	9 662	-1 154	-10,7
Plzeňský	9 679	9 727	48	0,5
Karlovarský	4 984	5 084	100	2,0
Ústecký	18 377	17 531	-846	-4,6
Liberecký	9 186	8 672	-514	-5,6
Pardubický	5 933	5 808	-125	-2,1
Vysočina	5 986	5 459	-527	-8,8
Jihomoravský	21 599	20 086	-1 513	-7,0
Zlínský	7 398	6 867	-531	-7,2
Olomoucký	11 600	10 246	-1 354	-11,7
Moravskoslezský	26 528	24 781	-1 747	-6,6

Na závěr statistického nástinu se dostáváme k objasněnosti registrované kriminality v jednotlivých krajích za rok 2017, které svědčí o úctyhodné práci Policie České republiky. Kraj Královéhradecký objasnil na svém území v loňském roce 64,4 % registrované kriminality, nicméně primát náleží rovněž i v této kategorii kraji Karlovarskému, který zaznamenal 68,5% objasněnost.

Tabulka 7 Objasněnost registrované kriminality [47]

Statistika objasněnosti registrované kriminality za rok 2017			
Názvy krajů	Objasněnost	Dodatečná objasněnost	Podíl v %
Královéhradecký	4 654	524	64,4
Hl. m. Prahy	11 780	2 754	23,2
Středočeský	9 691	1 370	47,4
Jihočeský	6 451	745	66,8
Plzeňský	4 664	795	47,9
Karlovarský	3 485	155	68,5
Ústecký	11 040	1 059	63,0
Liberecký	4 667	649	53,8
Pardubický	3 765	342	64,8
Vysočina	3 342	415	61,2
Jihomoravský	8 598	1 403	42,8
Zlínský	4 292	503	62,5
Olomoucký	6 011	687	58,7
Moravskoslezský	12 450	1 629	50,2

8 DLOUHODOBĚ PLÁNOVANÉ PREVENTIVNÍ AKCE

Za dlouhodobě plánované preventivní akce, jejichž seznam je dostupný na webových stránkách Policie ČR/Královéhradecký kraj v sekci „Prevence – Akce“, považujeme takové, které probíhají s určitou pravidelností a o jejichž termínu konání je předem známo (v řádu týdnů či měsíců). Policie zde buď sama nebo po boku ostatních složek IZS (Armáda, HZS, poskytovatelé ZZS, apod.) provádí statické či dynamické ukázky, prezentuje výstroj, výzbroj, nebo poskytuje zájemcům velmi zajímavé, a pro potenciální uchazeče jistě cenné informace týkající se služby u policie, jako tomu bylo např. na preventivní akci s názvem: Bezpečné město 2017 či Sportovní den s městskou policií 2017, na kterém se státní policie rovněž účastnila. Výše uvedené akce můžeme rozdělit pro následující cílové skupiny osob:

- děti a mládež,
- řidiče,
- seniory,
- širokou veřejnost.

8.1 Bezpečné město 2017

Dne 1. června 2017 proběhl od 9:00 do 13:00 hodin na Tylově nábřeží v areálu Základní a mateřské školy Josefa Gočára v Hradci Králové již jedenáctý ročník akce „Hradec Králové – bezpečné město 2017“. Cílem tohoto projektu, který byl určen převážně dětem z mateřských a základních škol, bylo seznámit dětskou veřejnost s činností nejen policistů, ale i ostatních složek IZS, konkrétně hasičů, poskytovatelů ZZS i dalších spolupodílejících se subjektů při zajišťování bezpečnosti v daném městě. Děti rovněž mohly při této příležitosti oslavit jak blížící se konec školního roku, tak i Mezinárodní den dětí. Program byl velmi pestrý, pro návštěvníky byly připraveny k vidění výstroj, výzbroj, technika strážníků, policistů, vojáků, hasičů i poskytovatelů ZZS. Součástí této akce, která se koná 1x do roka, byly také různé soutěže a hry, jako např. jízda zručnosti, na jejíž správnost dohlíželi zaměstnanci Ministerstva dopravy, nafukovací klouzačky, trampolíny, nafukovací hrad, střelení šípem na terč, chůze po laně či na dětských chůdách za pomoci hasičů a mnoho dalších, pro děti jistě velmi zábavných soutěží. Zájemci také mohli usednout do vozidla Zdravotnické záchranné služby, hasičů, policistů či do autobusu MHD nebo na policejní motorku.

Po 10. hodině byl program obohacen o praktické ukázky složek IZS. Nejprve došlo k seskoku dvou parašutistů na předem vytypované místo a i navzdory poměrně silným povětrnostním podmínkám svoji úlohu zvládli bez jakýchkoliv problémů.

Obrázek 14 Seskok parašutisty [46]

Poté následovaly ukázky výcviku dvou služebních psů kynologů Městské policie HK. Nejprve byly prezentovány základní povely a ukázka poslušnosti. O chvíli později byla ukázka zaměřena na spolupráci služebního psa s policistou při zajišťování podezřelé osoby. Na závěr kynologové předvedli ve speciální bundě s vycpanými rukávy samotný útok na potenciálního útočníka a následnou reakci služebního psa, který s pachatelem neměl slitování a zaútočil na horní končetinu.

Královéhradeckým policistům se tak podařil světový primát. Dokázali vycvičit psa, který umí zasáhnout proti aktivnímu střelci a následně ho zneškodnit. Takový pes pomáhá především policistům z ulic, kteří jsou na místě zásahu první (z 99 % společně s Královéhradeckými psovody). Takový služební pes může být použit na veřejnosti či v objektu, do kterého vstupuje skupina policistů, tak jak si to v současné době situace vyžaduje. Služební pes se při zásahu přizpůsobuje postavě policisty, jakákoliv jeho manipulace se střelnou zbraní, teleskopickým obuškem či jiným prostředkem by mu neměla vadit, stejně jako ruch a křik v prostředí, ve kterém právě zasahuje.

Zájemci si také mohli vyzkoušet pevnost speciálně upraveného rukávu, zahrát si roli pachatele bylo ovšem z bezpečnostních důvodů zakázáno.

Obrázek 15 Kynolog se služebním psem [46]

Obrázek 16 Útok služebního psa na pachatele [46]

Jakmile kynologové ukončili svá cvičení, následovala praktická ukázka sebeobrany strážníky Městské policie HK. Předvedeny byly různé druhy napadení, od klasických „strkaček“ až po útok bodnou, sečnou či střelnou zbraní. Cílem cvičení je ukázat veřejnosti, jaké techniky je možno zvolit pro ubránění se útočnickovi a jeho následné zpacifikování do příjezdu Policie ČR. Po provedení názorných ukázek byla možnost vyzkoušet si sebeobranu na vlastní kůži za pomoci a dohledu profesionálů. Podle slov strážníka Městské policie HK záleží pouze na útočnickovi, co s ním policista provede, obrana se totiž odvíjí od útoku.

Obrázek 17 Ukázka sebeobrany [46]

Na závěr předvedli poskytovatelé ZZS ukázku první pomoci v případě různých situací, ať už se jednalo o pouhou nevolnost, frakturu končetiny či dokonce zástavu srdce. Zájem prohlédnout si nejen vůz ZZS, ale i různé zdravotnické přístroje a zařízení byl opravdu veliký, doufejme však, že jejich pomoci nebudeme co možná nejdéle potřebovat. Zhruba kolem 12:00 hodin jednotlivé složky IZS ukončili svá cvičení a areál Základní školy pomalu ale jistě opouštěli první návštěvníci.

Za Policii ČR se této akce zúčastnila tisková mluvčí oddělení tisku a prevence Územního odboru Policie Hradec Králové či koordinátor prevence Krajského ředitelství Policie Hradec Králové. Ačkoliv příslušníci státní policie žádná cvičení neprováděli, měli pro

veřejnost, výhradně tedy pro děti, nachystány zajímavé a poučné materiály, které bezpochyby posloužily k posílení prevence jako takové.

Obrázek 18 Autor ve voze ZZS [46]

Za zmínku stojí tzv. Sešit plný průšvihů, který kromě čtyř kreslených příběhů, týkajících se některých typů protiprávních jednání, která mohou být páchána mládeží a na mládeži, obsahuje rovněž i otázky, pomocí kterých si dítě uvědomí, co je a naopak co není činnost rozporující se zákonem. Dítě zde může zvolit vlastní, volný způsob odpovědi, zamyslí se nad tím, co a hlavně proč je pro společnost i jednotlivce škodlivé a protiprávní. Rovněž může také probrat obsah tohoto sešitu s učiteli, rodiči, spolužáky a dobrými kamarády, výměna zkušeností a informací je totiž velmi cenným zdrojem poznání. Kreslené příběhy obsažené v sešitu vycházejí ze skutečných případů, které policisté vyšetřovali, bohužel ne vždy skončily dobře. Za další velmi užitečný materiál byl k dispozici sešit s názvem: Policie dětem, který kromě zábavných osmisměrek, křížovek či spojovaček obsahuje i důležité pokyny týkající se způsobu správného volání na tísňové linky, pravidla chování při setkání s cizími lidmi nebo pokud je dítě samo doma. Děti si u stánku státní policie také mohly odnést pexeso, které vyobrazuje dopravní značky, tudíž se tak formou hry mohou naučit dopravní značení, jejichž znalost je např. při jízdě na kole nezbytná. Pro

školáky byla také připravena sada úkolníků obsahujících mimo jiné seznam tísňových telefonních čísel i zásady pro bezpečné přecházení vozovky.

Obrázek 19 Autor s tiskovou mluvčí Územního odboru Policie ČR HK [46]

Obrázek 20 Materiály pro veřejnost [46]

8.2 Czech International Air Fast

Ve dnech 2. až 3. září 2017 proběhl na letišti v Hradci Králové již 24. ročník Czech International Air Fast (dále jen CIAF), na kterém se kromě leteckých vystoupení v čele s českým akrobatickým a bývalým bojovým pilotem Vzdušných sil Armády ČR Martinem Šonkou rovněž prezentovala Policie ČR spolu s dalšími složkami IZS, a to Armádou ČR, Hasičským záchranným sborem a Zdravotnickou záchrannou službou. Návštěvníci tak mohli spatřit nejen bojový arzenál naší armády, která zde představila např. bojový vrtulník Mi-24 či bojový letoun JAS-39 Gripen, nýbrž i bojové letecké síly z Ukrajiny nebo z Belgie, které tak obohatily celý letecký program dne.

Ačkoliv program letecké show byl zahájen až od 11:00 hodin, policisté do té doby bohužel žádné dynamické ukázky neprováděli, k dispozici byly tak pouze ukázky statické ve formě stanoviště prevence, vozidla pro mobilní kontaktní a koordinační centrum či informační a především poučné brožury určené zejména pro děti a mládež. Za prioritní však osobně považují možnost osobního rozhovoru se zaměstnanci státní policie nejen na téma preventivní činnosti, jakož i získání jistě velmi cenných rad týkající se práce u této ozbrojené bezpečnostní složky.

Obrázek 21 Preventivní akce: CIAF [46]

8.3 Zebra se za Tebe nerozhledne!

Preventivní projekt s názvem: „Zebra se za Tebe nerozhledne!“, jejímž cílem je zejména preventivně působit na chodce a další účastníky silničního provozu, je realizována společně se Zdravotní pojišťovnou Ministerstva vnitra České republiky a oddělením Bezpečnosti silničního provozu (dále jen BESIP) Ministerstva dopravy České republiky od roku 2007 dvakrát ročně, a to během jednoho týdne po celém území našeho státu, konkrétně na začátku a v druhé polovině školního roku.

V Hradci Králové proběhla tato akce dne 4. září 2017 u Základní umělecké školy Habrmanova ve stejnojmenné ulici, a rovněž i u přechodu pro chodce v ulici Nerudova v časovém rozmezí od 7:00 do 8:00 hodin. Na vybraném stanovišti byla kromě preventivní policie přítomna i krajská koordinátorka BESIPu a zástupkyně Zdravotní pojišťovny Ministerstva vnitra, které dětem tak před začátkem školního vyučování předávaly cenné rady včetně preventivních materiálů s dopravní tematikou. Uvedme např. informační letáček s názvem: „Kde děti něco mate, tam pomůže Mattel!“, který slouží jako průkaz dítěte – cyklisty k poučení o základních pravidlech bezpečné jízdy na kole (v efektivním provedení pro holky i kluky), či propagační materiál: „Budte vidět! Přežijete!“, který se naopak zabývá problematikou bezpečnosti na silnicích za snížené viditelnosti. V této souvislosti byly dětem rovněž poskytovány reflexní pásy výrazně zvyšující viditelnost za soumraku nebo ve tmě. Pro představu, člověk oblečen do oděvu právě s reflexními prvky je pro řidiče viditelný na 200 metrů, oproti tomu bílá barva je pak vidět na 3x kratší vzdálenost a barva tmavá dokonce ještě na 10x kratší vzdálenost, tak jak je znázorněno na obrázku č. 22.

Obrázek 22 Budte vidět! Přežijete! [48]

A co zebra radí?

1. Vozovku přecházej na přehledném místě, pokud je v blízkosti přechod pro chodce, použij ho!
2. Do vozovky smíš vstoupit po bezpečném rozhlédnutí. Pravidlo zní: 3x se rozhlédni: vlevo, vpravo, vlevo a rychle přejdi!
3. Vždy si počínej tak, aby řidič měl šanci zastavit vozidlo před přechodem pro chodce!
4. Do vozovky vstupuj, až když vozidla bezpečně zastaví, nikdy nevbíhej před jedoucí vozidla! [48]

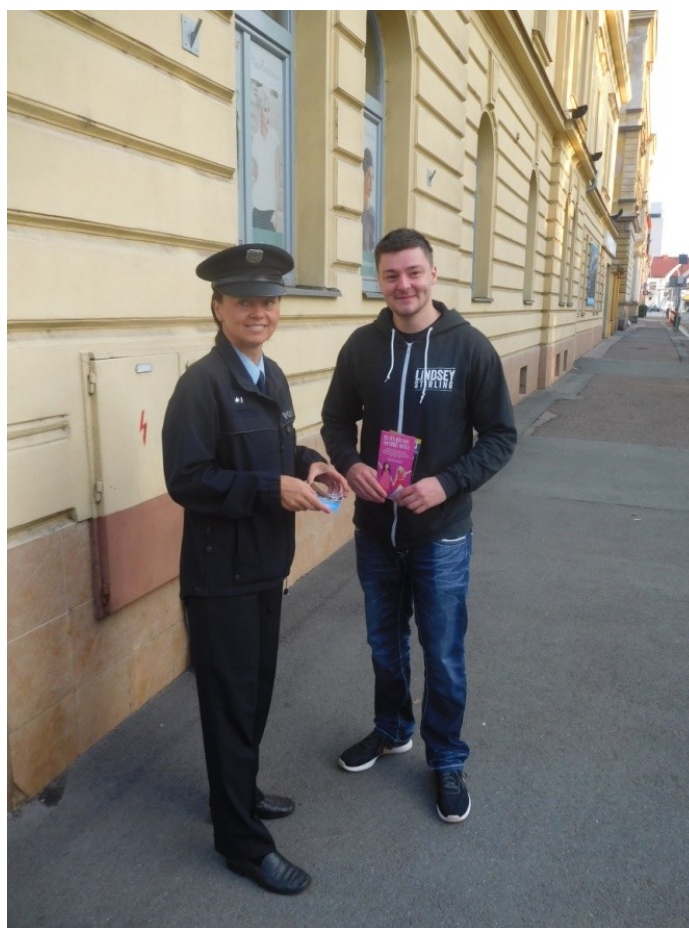
Při náhledu na níže uvedenou tabulku můžeme spatřit statistický přehled usmrcených chodců na pozemních komunikacích za poslední 4 roky. Nejedná se o shodl na tom, jaká škoda, že nejsou reflexní prvky pro chodce povinné rovněž i na území obce.

Tabulka 8 Počet usmrcených chodců [48]

Usmrcení chodci	Rok	Noc, zhoršená viditelnost	Noc, nezhoršená viditelnost	Den, zhoršená viditelnost	Den, nezhoršená viditelnost	Celkem	Meziroční rozdíl (v %)
V noci	2014	6	25	5	33	69	
	2015	9	25	8	35	77	12
	2016	7	31	11	28	77	0
	2017	3	24	6	38	71	-8
Mimo obec	2014	3	31	4	5	43	
	2015	6	32	3	13	54	26
	2016	6	22	0	6	34	-37
	2017	5	21	1	3	30	-12
Celkem	2014	9	56	9	38	112	
	2015	15	57	11	48	131	17
	2016	13	53	11	34	111	-15
	2017	8	45	7	41	101	-9
Rozdíl	2015	6	1	2	10	19	
	2016	-2	-4	0	-14	-20	
	2017	-5	-8	-4	7	-10	

Preventivní akce: „Zebra se za Tebe nerozhledne!“ rovněž vyvrací mýtus o absolutní přednosti chodců na přechodech pro chodce, na což mnohdy zapomínají osoby napříč všemi věkovými kategoriemi.

O tom, jak je důležité v pravidelných intervalech provádět výše uvedenou preventivní akci a osvojit tak dětem základní pravidla pro bezpečné přecházení vozovky, svědčí hodnoty získané na základě vlastního měření ze dne 27. března 2018 (úterý), kdy přes přechod pro chodce projelo u Základní umělecké školy Habrmanova od 7:00 do 8:00 hodin celkem 490 vozidel a přesně 208 dětí přešlo přes vozovku. Kladně hodnotím i přítomnost asistenta prevence kriminality, který byl u přechodu pro chodce přítomen od 7:30 hodin na následující půl hodinu a dohlížel tak na bezpečnost žáků jdoucích do školy.

Obrázek 23 Preventivní akce: Zebra se za Tebe nerozhledne! [46]

8.4 Den Integrovaného záchranného systému

Dne 1. května 2018 složky IZS včetně Policie ČR Královéhradeckého kraje uspořádaly 1x do roka konající plánovanou preventivní akci s názvem: Den Integrovaného záchranného systému, tentokrát však uskutečněné na Valdštejnském náměstí okresního města Jičín. Akce se rovněž zúčastnila Městská policie Jičín, u jejíhož stánku měli návštěvníci možnost jednak zjistit současnou hladinu alkoholu v krvi pomocí alkohol testeru, tak obdržet zejména pro děti materiál: Bezpečně a opatrně, jehož cílem je nejen zdokonalit děti ve výtvarné výchově a v zručnosti při jejich vybarvování (neboť se jedná o omalovánky), ale mají za cíl i preventivně působit a zábavnou formou informovat, jak děti, tak i jejich rodiče na nebezpečí, kterým je nutno předcházet a nepodceňovat je (výhradně zaměřené na nález injekční stříkačky). Přítomno bylo rovněž i oddělení Ministerstva dopravy BESIP, které naopak pomocí stolní hry seznamovalo, zejména tedy návštěvníky nejmladší věkové kategorie, s problematikou dopravní výchovy a věcí s ní spojenou, načež pak pro jejich starší doprovod byly nachystány speciálně upravené brýle simulující únavu, těžkou opilost i stav pod vlivem drog. Zaměstnankyně BESIPu v osobním rozhovoru sdělila, že i v takovéto „fyzické kondici“ jsou lidé schopni usednout za volant, a ohrožovat tak život nejen svůj, ale i ostatních.

Pokud pozornost zaměříme na základní složky IZS, hlavní koordinátor, tedy HZS ČR, se na celodenní akci prezentoval výstrojí a především automobilní zásahovou technikou v podobě pěti nejrůznějších typů vozidel pro zdolávání požáru včetně technického vybavení. Rovněž pro děti zprostředkoval efektivní soutěž, ve které si mohly pod dohledem profesionála vyzkoušet na vlastní kůži hašení kontrolovaného ohně a okusit tak alespoň z části pracovní náplň hasiče. Od 11:00 hodin pak byla pro návštěvníky k vidění akce: Jičínský hasič přežívá, tedy soutěž o nejzdatnějšího hasiče v kategorii profesionální i dobrovolné. U stánku Policie ČR se návštěvníci mohli těšit z informačních prospektů výhradně zaměřených na děti a mládež (např. Bezpečí dítěte v dopravě, správná vybavenost jízdního kola) a taktéž na seniory, kterým byla poskytována knížka: Stop násilí na seniorech, jejíž tematický obsah rozdělen do dvou částí informuje o tom, jak přesně rozpoznat takovou formu násilí včetně jejímu ubránění se, až po osobní výpovědi nejmenovaných osob poukazující na špatné zacházení se seniory (zejména zanedbávání) nejen v jejich rodném domě ze strany příbuzných, nýbrž i v nemocnicích a ústavech ze strany personálu. Děti se zde rovněž mohly pokusit o spojení papírových dílčích kusů dopravního značení do jednoho celku podle šablony či si prohlédnout a otěžkat zbrojní policejní arzenál v podobě samopalů

a pistolí. Pravidelnou stálicí na preventivních přehlídkách policie zaujímá vozidlo pro mobilní kontaktní a koordinační centrum, jehož vybavení bylo možné spatřit taktéž.

Obrázek 24 Zájem dětí u stánku Policie ČR [49]

Obrázek 25 Bojový arzenál Policie ČR [49]

Nicméně největší zájem veřejnosti z celého programu dne zaznamenal bezesporu společný zásah složek IZS při nasimulované dopravní nehodě motocyklisty s osobním vozidlem. Dynamická ukázka nejprve započala společným příjezdem poskytovatelů ZZS společně s HZS ČR na místo mimořádné události, kde se následně hlavní koordinující složka IZS pustila do vyprošťování řidiče z osobního vozidla a poskytovatelé ZZS zahájili úkony první pomoci motocyklistovi ležícímu na zemi. Celý zásah byl doprovázen odborným komentářem zaměstnance ZZS Královéhradeckého kraje, který rovněž poukazoval na důležitost a správnost některých prováděných činností, zejména sundávání helmy zraněnému, či dodržet pravidlo: Spíše provést šetrně, než rychle. Diváci rovněž mohli spatřit, jak konkrétní příslušník HZS ČR, jakožto velitel zásahu, dostával průběžně informace od ostatních zasahujících o jejich každém splněném úkolu. Ukázka byla zakončena fiktivním transportem raněného motocyklisty leteckou záchrannou službou a vyproštěného řidiče osobního vozidla vozem ZZS do Fakultní nemocnice Hradec Králové, přičemž leteckou posádku tvořili zájemci z řad dětí. Dle výpovědí návštěvníků pro Východočeskou televizi V1, největší zážitek u většiny z nich převládal z ukázky, kdy HZS ČR vyprošťoval řidiče z osobního vozidla za pomoci kleští a rozbíječe skla.

Obrázek 26 Společný zásah složek IZS při dopravní nehodě [49]

Poněkud překvapivá je ovšem skutečnost, kdy se společného zásahu složek IZS nezúčastnila Policie ČR. Vždyť přeci, při jaké mimořádné události lépe demonstrovat vzájemnou spolupráci výše uváděných než právě při dopravní nehodě?

Obrázek 27 Ukázka vybavení policejního vozidla [49]

Obrázek 28 Autor na preventivní akci: Den IZS [49]

8.5 Den Policie České republiky

Dne 28. června 2017 proběhla na dopravním hřišti v Třebši v Hradci Králové dlouho očekávaná preventivní akce s názvem: „Den Policie ČR“, do které se zapojily všechny policejní složky, včetně dalších, dlouhodobě spolupracujících partnerů.

Akce se koná pravidelně 1x do roka, konkrétně v červnu, kdy si Policie, jakožto ozbrojený bezpečnostní sbor, připomíná datum schválení prvního zákona o Policii České republiky. Příslušníci policie zaznamenali veliký úspěch, neboť na jejich statické a dynamické ukázky se přišlo podívat přes 1,5 tisíce návštěvníků, zejména tedy malých a velkých školáků za doprovodu pedagogického dozoru, včetně zástupců nejrůznějších typů médií. Všichni, kteří se přišli podívat za základní složkou IZS, měli tak jedinečnou možnost spatřit poutavé dynamické ukázky pořádkových jednotek, práci policejních psů, simulované zákroky proti skupině demonstrantů, zákrok proti nebezpečnému pachateli ze strany zásahové jednotky či výcvik policejních nováčků. Divákům byly rovněž prezentovány praktické ukázky z kriminalistických oborů trasologie, daktyloskopie, mechanoskopie či chemie. U stánku Policie byly rovněž poskytovány informační letáky varující před riziky v kybernetickém prostoru nebo prospekt s názvem: Dopravní nehoda...? „Ty to zvládneš“, poukazující na zásady správného chování v případě vzniku dané mimořádné události.

Obrázek 29 Preventivní akce: Den Policie ČR [45]

Do celkového seznamu preventivních akcí spadají rovněž zajímavé projekty s názvem:

- Helicopter show,
- Řídím, piju nealko pivo,
- Prevence v kempu,
- Vidíme se?
- Spolupráce s MHD,
- Protidrogový vlak,
- Den seniorů,
- a řada dalších. [37]

Ostatně přesný počet dlouhodobě plánovaných preventivních akcí Policie ČR Královéhradeckého kraje za loňský rok blíže uvádí tabulka č. 9, oproti tomu výčet všech jednotlivých preventivních akcí je volně dostupný k nahlédnutí na webových stránkách Policie, konkrétně na adrese: <http://www.policie.cz/clanek/krajska-reditelstvi-policie-kralovehradecky-kraj-prevence-akce.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>

Tabulka 9 Preventivní akce [45]

Dlouhodobě plánované preventivní akce za rok 2017	
Okres	Počet
Hradec Králové	25
Náchod	16
Rychnov nad Kněžnou	12
Trutnov	13
Jičín	13

8.6 SWOT analýza

Pro účely vyhodnocení dlouhodobě plánovaných preventivních akcí je použita SWOT analýza, ve které jsou na základě získaných, sjednocených a vyhodnocených poznatků vytvořeny alternativy strategií dalšího rozvoje v této oblasti.

Silné stránky		Slabé stránky	
Faktor	Body	Faktor	Body
Odborně vyškolený tým policistů	4	Nedostatečný počet akcí mimo okres Hradec Králové	-4
Osvěta cílové skupiny osob na nejruznější tematiku	4	Nedostatek finančních prostředků	-5
Dlouholetá spolupráce se složkami IZS	4	Nedostatečná informovanost o blížící se akci	-4
Celoroční pravidelnost	3	Čas konání	-3
Preventivní akce zdarma	5	Nedostatek policistů	-5
Dostatečné množství preventivních materiálů pro děti a mládež	3	Nedostatečné množství preventivních materiálů pro osoby středního věku	-3
Celkem	23	Celkem	-24
Příležitosti		Hrozby	
Faktor	Body	Faktor	Body
Více dynamických ukázek	5	Nízká návštěvnost	-3
Zájem škol účastnit se preventivních akcí	4	Odložení či zrušení termínu preventivní akce	-4
Informovanost veřejnosti o uskutečněné akci	4	Ztráta příně médií na lokální úrovni	-4
Vytvoření preventivního materiálu cíleného pro osoby středního věku	3	Ztráta přízně sponzorů či místní samosprávy	-5
Výborna image organizace	5		
Celkem	21	Celkem	-16
		X	Y
Silné stránky	23	0	0
Příležitosti	0	0	21
Slabé stránky	-24	0	0
Hrozby	0	0	-16
		-1	5

Obrázek 30 Tabulkové znázornění SWOT analýzy [50]

SILNÉ STRÁNKY

Odborně vyškolený tým policistů: policisté jsou v pravidelných ročních časových intervalech odborně školeni v oblasti preventivní činnosti, a znalosti z nich nabyté poté aplikují studujícím přímo na půdě škol či ve svém preventivně informačním centru vzniklém roku 2010 v Hradci Králové, městské části Malšovice.

Osvěta cílové skupiny osob na nejrůznější tematiku: jednou ze zásadních náplní jakož i hlavních důvodů v pořádání dlouhodobě plánovaných preventivních akcí je zajištění osvěty určité skupiny osob na bezpečnostní oblast, pro které je daná akce zaměřena. Žáci především základních škol jsou na akcích cílených pro děti a mládež (např. Bezpečné město aj.) seznamováni s pro ně aktuální tematikou (znalost dopravního značení, vysvětlení znaků protiprávního jednání), naopak senioři jsou informováni o rizicích, kterým jsou primárně vystaveni, jako okradení, přepadení apod. Pozornost je taktéž věnována řidičům či chatařům.

Dlouholetá spolupráce se složkami IZS: jelikož na mnohých preventivních akcích vystupuje Policie ČR po boku ostatních složek IZS (např. HZS ČR, poskytovatelé ZZS ČR, AČR), návštěvník tak může spatřit nejen výzbroj a techniku již uvedených složek, ale i jejich vzájemnou koordinaci zvyšující celkovou efektivitu akce, což zvědaví diváci jistě ocení.

Celoroční pravidelnost: jistou výhodou v tomto směru zaujímá pravidelnost v pořádání dlouhodobě plánovaných preventivních akcí navzdory právě trvajícím ročním obdobím, kdy jsou pod širým nebem realizovány v jarních, letních, dokonce i podzimních dnech, naopak v zimních měsících je preventivní činnost naplňována např. promítáním videospotů v dopravních vozidlech MHD.

Preventivní akce zdarma: jelikož Policie provádí zdarma na dlouhodobě plánovaných preventivních akcích své praktické ukázky, ať už formou statických či dynamických, jsou veřejností se zájmem navštěvovány, nejvíce pak školami v podobě jednotlivých tříd za doprovodu pedagogického dozoru či rodičů s dětmi.

Dostatečné množství preventivních materiálů pro děti a mládež: Policie v současné době disponuje celou řadou preventivních materiálů, nejvíce pak cílených pro děti a mládež, které jim jsou na plánovaných akcích s laskavým přístupem poskytovány. Jedná se zejména o nejrůznější, pro děti jistě poutavé, osmisměrky nebo spojovačky, které jsou za-

komponovány do bezpečnostního kontextu, či např. informační prospekty pro děti staršího věku, zaměřené na oblast správné výbavy jízdního kola.

SLABÉ STRÁNKY

Nedostatečný počet akcí mimo okres Hradec Králové: za rok 2017 proběhlo celkem 26 preventivních akcí v regionu Hradec Králové, nicméně zhruba o jednu polovinu méně jich bylo naplněno v ostatních okresech Královéhradeckého kraje, a to na Trutnovsku či Náchodsku. V okrese Rychnov nad Kněžnou nebyla provedena za loňský rok ani jedna pozoruhodná akce, na které by Policie ČR předváděla poutavé dynamické ukázky (např. zadržení pachatele, činnost kynologů), která by mohla nalákat zájemce napříč všemi věkovými kategoriemi vzhledem k jejich oblíbě.

Nedostatek finančních prostředků: výše uváděné masové akce jsou financovány dílem z rozpočtu Policie ČR a dílem financí od sponzorů, nicméně současný stav je bohužel takový, že se základní složka IZS potýká s jejich nedostatkem.

Nedostatečná informovanost o blížící se akci: podobně jako u preventivních přednášek tak i zde Policie ČR nedostatečně informuje veřejnost o blížícím se termínu akce, a proto na některých z nich není naplněna kapacita diváků či posluchačů v takovém množství, kterou by bezpochyby zasluhovala.

Čas konání: ačkoliv drtivá většina preventivních akcí probíhá v době víkendů či státních svátku, stále můžeme nalézt ty, které probíhají ve všední den v dopoledních hodinách, a tak se jich veřejnost (zejména osoby středního věku) nemůže ani v případě zájmu zúčastnit (př. Den PČR, Zahradní slavnosti – prezentace policejní techniky).

Nedostatek policistů: třebaže Policie provádí v pravidelných časových intervalech a v dostatečném množství dlouhodobě plánované preventivní akce, stále se v současné době potýká s nedostatečným počtem policistů – preventivistů, což vede o to více k jejich pracovní vytíženosti, následkem čehož nejsou dostatečně naplňovány ostatní preventivní aktivity.

Nedostatečné množství preventivních materiálů pro osoby středního věku: nedostatečný počet preventivních materiálů se vztahuje výhradně pro skupinu osob středního věku, neboť na akcích všeobecného zaměření jsou nabízeny pouze informační brožury a sešity

cílené pro žáky v předškolním či školním věku, či pro seniory, avšak osoby středního věku jsou poněkud opomíjeny.

PŘÍLEŽITOSTI

Více dynamických ukázek: pokud by se Policie ČR prezentovala kromě statických ukázek rovněž i větším počtem ukázek dynamických než je tomu doposud, bezpochyby by tak nalákala širší obecnost, které by se preventivní akce zúčastnilo, a navázalo tak s příslušníky Policie osobní rozhovor např. na téma: podmínky k přijetí do služebního poměru, neboť právě dynamické akce mohou u mnohých vyvolat bližší zájem o ozbrojenou bezpečnostní složku.

Zájem škol účastnit se preventivních akcí: především žáci Základních škol pod dohledem pedagogického dozoru jsou častými, pravidelnými a jistě i vítanými návštěvníky dlouhodobě plánovaných preventivních akcí uskutečňovaných Policíí ČR zaměřených nejen pouze pro žáky nejmladší věkové kategorie, nýbrž i pro širokou veřejnost (např. Den Policie ČR, Den IZS).

Informovanost veřejnosti o uskutečněné akci: ačkoliv je nedostatečně řešena oblast včasného informování o blížícím se termínu akce (např. s 3týdenním časovým předstihem), informovanost veřejnosti o jejich probíhajícím či konečném provedení je pravým opakem. Jelikož Policie ČR oslovuje téměř všechna média, která působí na lokální úrovni a zároveň informuje i celorepublikové redakce, zájemcům jsou tak poskytovány požadované informace ze strany nejrůznějších typů médií.

Vytvoření preventivního materiálu cíleného pro osoby středního věku: zde by jistě nebylo od věci, kdyby se Policie ČR inspirovala od svých blízkých kolegů v rámci základních složek IZS, konkrétně od HZS JMK, které vydalo velmi užitečný materiál s názvem: Chytré blondýnky radí. Ve své podstatě by nově vytvořený policejní materiál obsahoval rady a tipy nejrůznějších situací, se kterými může přijít dospělý jedinec do styku, např. svědek trestného činu, ochrana před aktivním střelcem, nález nevybuchlé munice apod. Následně by nově vytvořený materiál byl poskytován na preventivních akcích cílených pro širokou veřejnost (CIAF, Den IZS, apod.).

Výborná image organizace: Policie České republiky je veřejností uznávaný a respektovaný ozbrojený bezpečnostní sbor sloužící veřejnosti, jehož přizvání do jakékoliv organizace

či instituce (v tomto případě do školy či školského zařízení) za účelem své vlastní prezentace nebo, a to ve většině případů, k poučení daných posluchačů, vyvolá nebo alespoň po nějakou dobu udrží bezpečné klima navozené odborníky na bezpečnostní problematiku.

HROZBY

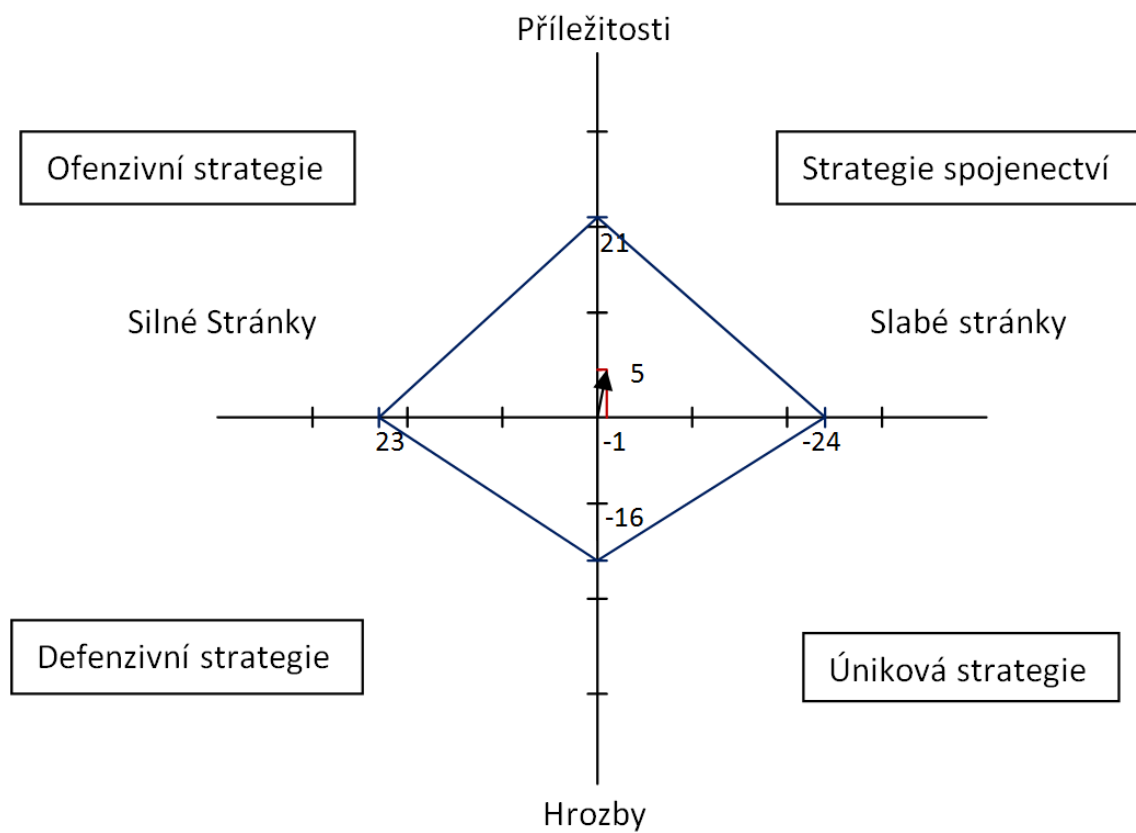
Nízká návštěvnost: v případě, kdy policejní akce nebudou dostatečně poutavé a atraktivní pro cílené spektrum diváků, hrozí zde riziko nedostatečné návštěvnosti, což by později mohlo způsobit trvalé vyřazení takové akce z policejního seznamu preventivních projektů.

Odložení či zrušení termínu preventivní akce: Magistrát města Hradec Králové nemusí poskytnout konkrétní prostor Policii ČR ve stanoveném termínu a čase konání např. z důvodu, kdy je plocha rezervována pro jiné účely. Nezapomínejme však ani na nepříznivé počasí, které rovněž v tomto směru zaujímá významnou roli. Nemusíme ani tak moc sahat do minulosti, vzpomeňme na začátek září roku 2017, kdy právě kvůli nepříznivému počasí (konkrétně dlouhodobě trvajícím dešťovým srážkám) došlo k ohrožení uskutečnění preventivní akce CIAF.

Ztráta přízně médií na lokální úrovni: jestliže by ozbrojená bezpečnostní složka přišla o podporu ze strany nejrůznějších typů médií, se kterými doposud spolupracuje, lidé, kteří se přímo nezajímají o činnost preventivního oddělení Policie, by se tak ani nemuseli dovědět, že daná akce vůbec proběhla. Příkladem může být odstoupení od současné domluvy ze strany Východočeské televize V1, která vysílá reportáže přímo z místa akce (informuje tak diváky o tom, co bylo k vidění).

Ztráta přízně sponzorů či místní samosprávy: pokud by Policie ČR ztratila přízeň sponzorů nebo jestliže by místní samosprávy poskytovaly ve většině případů vyhrazený prostor za poplatek, s největší pravděpodobností by rapidně klesl celkový počet preventivních aktivit realizovaných na území kraje.

K celkovému vyhodnocení dlouhodobě plánovaných preventivních akcí slouží rovněž grafické znázornění SWOT analýzy, uvedené níže.

Obrázek 31 Grafické znázornění SWOT analýzy [50]

9 NÁRAZOVÉ PREVENTIVNÍ AKCE

Nárazové preventivní akce, pořádané na základě poptávky, spadají do tematiky „přednášky“ a jsou opět zveřejněny na webových stránkách Policie v sekci prevence, s časem a místem konání.

Za neopomenutelnou součást preventivních činností Policie Královéhradeckého kraje tak považujeme preventivní přednášky uskutečňované pro širokou škálu osob (pro děti, mládež, seniory či jiné skupiny posluchačů) zaměřené na nejrůznější témata. Do konce školního roku 2017 Krajské ředitelství Policie Královéhradeckého kraje realizovalo cca 200 přednášek na základních, středních a vysokých školách. Tematika je širokospektrální, nicméně v současné době převažuje oblast kyberšikany, rizik virtuální komunikace, trestní odpovědnosti a drogové problematiky. [45]

9.1 Blíže charakteristika přednášené tematiky

Nyní si blíže přiblížme nejčastěji přednášenou tematiku na školách, kterou provádí Policie ČR. Do dané oblasti spadá bezpochyby oblast kyberšikany, kybergroomingu, či ostatní rizika v kyberprostoru se vyskytujícími, jako např. hoax, závislostní chování apod.

9.1.1 Kyberšikana

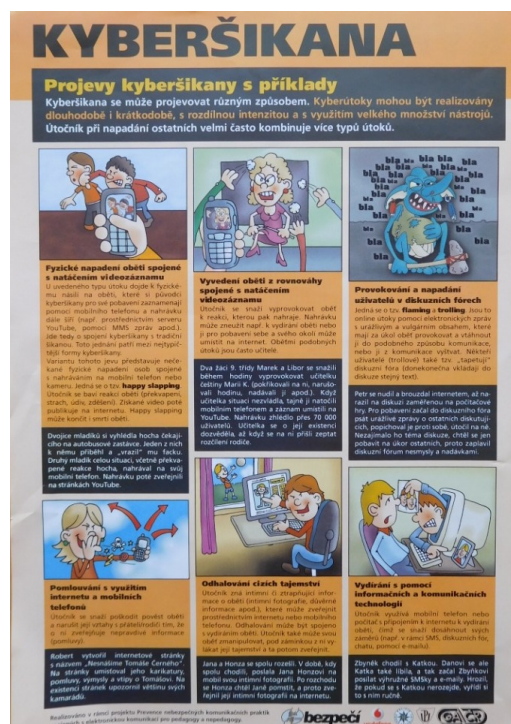
Jak již bylo uvedeno, největší podíl přednášených témat na školách je zaměřen právě na oblast kyberšikany, která představuje jednu z nejaktuálnějších hrozeb pro děti a mládež a to díky neustále se rozvíjejícím sociálním sítím, jako např. Facebook, Twitter, Instagram a další, na kterých děti tráví drtivou většinu svého volného času. Tento druh šikany se může projevat různým způsobem. Kyberútoky mohou být realizovány dlouhodobě i krátkodobě, s rozdílnou intenzitou a s využitím velkého množství nástrojů. Této problematice je věnována rovněž řada filmů, od amatérského: Nedej se, natočeného skupinou českých studentů základní školy vypovídající o zákeřnosti internetu a lidí samotných, až po mysteriózní zahraniční film: Cyberbully, kde anonymní hacker hodlá zveřejnit dívčiny soukromé fotografie na internetu.

O tom, kam až může takové nezákonné jednání dospět, se ostatně můžeme přesvědčit v následujícím videu: <https://www.youtube.com/watch?v=WuSDKbLgdT8>

Způsoby kyberšikany:

- fyzické napadení oběti spojené s natáčením videozáznamu, tzv. happy slapping,
- vyvedení oběti z rovnováhy spojené s natáčením videozáznamu,
- provokování a napadání uživatelů v diskuzních fórech, tzv. flaming a trolling,
- pomlouvání s využitím internetu a mobilních telefonů,
- odhalování cizích tajemství,
- vydírání s pomocí informačních a komunikačních technologií,
- obtěžování a pronásledování oběti spojené s kyberšikanou, tzv. kyberstalking,
- krádež identity, zneužití cizí identity ke kyberšikaně.

Policisté z Královéhradeckého kraje přednáší tuto problematiku převážně na Základních školách, kde dětem interpretují, čím je tento způsob protiprávního jednání charakterizován a také jak se proti němu účinně bránit. [45]

Obrázek 32 Informační leták [45]

9.1.2 Kybergrooming

Kyberšikana však není jedinou hrozbou na internetu, proto policisté rovněž na takovýchto přednáškách upozorňují děti i na ostatní rizika, se kterými mohou přijít do styku, jako např. kybergrooming, který se vyznačuje jednáním osoby, jejímž cílem je zmanipulovat vyhlédnutou oběť a donutit ji k osobní schůzce. Celý proces kybergroomingu začíná

obvykle vzbuzením důvěry dítěte a jeho izolace od okolí (např. rodičů nebo kamarádů). Za nějakou dobu kybergroover posiluje vztah pomocí nejrůznějších dáreků či služeb (koupe mobilních telefonů, oblečení, návštěva kina apod.). K oběti se následně dostaví emoční závislost na útočnickovi, neboť se domnívá, že právě útočník je ten jediný, který jí rozumí. Proces končí osobním setkáním, kde ve většině případů dochází k sexuálnímu obtěžování či zneužití, jindy dokonce k fyzickému mučení nebo jiné formě manipulace (např. nucení k terorismu). Tématu kybergrooming je věnován světoznámý film: Trust, kde se 14letá dívka prostřednictvím chatu a webové kamery stala předmětem zájmu anonymního pedofila, který ji při prvním setkání chladnokrevně znásilnil. Statistika naneštěstí hovoří ve prospěch útočníků, neboť 37 % čtrnáctiletých dětí komunikuje přes internet s cizími lidmi a 14 % dětí se s takovými lidmi dokonce osobně schází. Více než třetina dětí ve věku od 14 do 15 let cizím lidem přes internet předává své osobní a kontaktní údaje.

Stejně jako u kyberšikany je i zde nedílnou součástí přednášky informování dětí o účinné ochraně proti této formě trestné činnosti, kterou zaujímá bezesporu prevence. [45]

KYBERGROOMING

Co je kybergrooming?

Kybergrooming je označení pro jednání osob, která se snaží zmanipulovat vzhled, názory obětí a donutit je k osobní schůzce. Útočník s obětí komunikuje zejména prostřednictvím chatu, SMS zpráv, ICQ a Skypu.

Jak vypadá manipulace

- Útočník získávání informací o oběti**
 - Má přístup ke všem stránkám, nebo v oběti? Je v kontaktu? (oběti, její blízkí, její mobilní telefon, komarka)
 - Prostřednictvím svých stránek, aby měl přístup ke všem stránkám, nebo v oběti? (oběti, její blízkí, její mobilní telefon, komarka)
 - Prostřednictvím svých stránek, aby měl přístup ke všem stránkám, nebo v oběti? (oběti, její blízkí, její mobilní telefon, komarka)
- Útočník získávání obětí od okolí**
 - Prostřednictvím svých stránek, aby měl přístup ke všem stránkám, nebo v oběti? (oběti, její blízkí, její mobilní telefon, komarka)
 - Prostřednictvím svých stránek, aby měl přístup ke všem stránkám, nebo v oběti? (oběti, její blízkí, její mobilní telefon, komarka)
- Útočník vydírání**
 - Prostřednictvím svých stránek, aby měl přístup ke všem stránkám, nebo v oběti? (oběti, její blízkí, její mobilní telefon, komarka)
 - Prostřednictvím svých stránek, aby měl přístup ke všem stránkám, nebo v oběti? (oběti, její blízkí, její mobilní telefon, komarka)

Jak kybergroover postupuje?

- Vzbuzení důvěry a snaha budovat vztah**
- Podávání dárků nebo různých služeb, budování kamarádského vztahu**
- Vyvolání emoce zvědavosti obětí na oběť**
- Osobní setkání**
- Sexualní obtěžování, sexuální násilí**

Projekt je financován z prostředků z Národního programu bezpečnosti kriminality. Podporováno Ministerstvem vnitra, Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvem zdravotnictví a Ministerstvem práce a sociálních věcí.

bezpečí

Obrázek 33 Informační leták [45]

9.1.3 Ostatní rizika v kyberprostoru

Dětem jsou taktéž poskytnuty informační letáky poukazující na jiné typy internetových rizik, jako např. hoax (poplašná či smyšlená zpráva, výmysl, novinářská kachna,

podvod nebo žert), stručné uvedení do problematiky závislostního chování, včetně jeho projevů, složek a jednotlivých příkladů (netolismus – chorobná závislost na internetu a jeho službách, nomofobie – chorobná závislost na mobilním telefonu), či uvedení zásad tvorby bezpečného hesla.

Všechna výše uvedená témata a mnoho dalších vznikla v rámci projektu „Bud’ v bezpečí“, realizovaným Policejním prezidiem ČR a projektem E-Bezpečí, jejichž cílem je jednak vytvoření systému informování pedagogů prostřednictvím „Newsletteru“, který bude každý měsíc na webových stránkách Policie ČR přinášet novinky z oblasti výzkumu a vývoje problematiky kyberšikany a rovněž vybudování vazby mezi školami, školskými zařízeními a Policií ČR. [45]

Obrázek 34 Informační letáky pro oblast rizik v kyberprostoru [45]

Tabulka 10 Počet preventivních přednášek [45]

Počet přednášek pro jednotlivé subjekty od 1. 1. - 30. 4. 2018								
Okres	DD, VÚ	MŠ	ZŠ	SOU, SŠ, VOŠ	VŠ	Senioři	Nemocnice	HZS
Hradec Králové	0	2	16	8	1	2	1	1
Náchod	1	0	4	1	0	1	0	0
Rychnov n. Kněž.	0	5	8	3	0	0	0	0
Trutnov	1	4	14	3	0	3	0	0
Jičín	0	5	13	7	0	0	1	0

9.2 Vertikální koordinace klíčových subjektů primární prevence

Cílem primární prevence je předejít vzniku rizikového chování (sociálně patologických jevů). Základním principem primární prevence rizikového chování je výchova k předcházení a minimalizaci rizikových projevů chování, ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování a rozvoji psychosociálních dovedností a zvládnání zátěžových situací osobnosti (dle MŠMT). [42]

Vertikální koordinace usiluje o sladování jednotlivých aktivit na regionální a místní úrovni (tj. krajské i obecní) tak, aby byly zohledňovány místní podmínky a potřeby a současně, aby realizovaná opatření a intervence byly uskutečňovány v souladu s hlavními cíli, principy a postupy doporučenými národní strategií primární prevence. Na vertikální úrovni MŠMT metodicky vede a koordinuje činnost krajských školských koordinátorů prevence (pracovníků krajských úřadů), metodiků prevence (pracovníků pedagogicko-psychologických poraden) a prostřednictvím krajských školských koordinátorů prevence a metodiků prevence též činnost školních metodiků prevence (určených pedagogů ve školách a školských zařízeních). Nyní si stručně objasníme jednotlivé klíčové subjekty zajišťujících primární prevenci. [51]

9.2.1 Krajský školský koordinátor prevence

Krajský školský koordinátor prevence spolupracuje především s krajským protidrogovým koordinátorem, manažerem prevence kriminality v kraji a koordinátorem pro romské záležitosti, případně s dalšími koordinátory. Na úrovni obcí metodicky podporuje ředitele škol a školských zařízení, školní metodiky prevence ve všech typech škol a metodiky prevence v pedagogicko-psychologické poradně (PPP). Spolupracuje rovněž s preventivním týmem MŠMT. [51]

9.2.2 Metodik prevence v pedagogicko-psychologické poradně

Zajišťuje za pedagogicko-psychologickou poradnu specifickou prevenci rizikového chování a realizaci preventivních opatření v oblasti územní působnosti vymezené krajským úřadem. Zajišťuje rovněž koordinaci a metodickou podporu školních metodiků prevence, organizuje pro ně pravidelné pracovní porady (semináře) a poskytuje jim individuální odborné konzultace. Na žádost školy a školského zařízení pomáhá ve spolupráci se školním

metodikem prevence a dalšími pedagogickými pracovníky řešit aktuální problémy související s výskytem rizikového chování. [51]

9.2.3 Školní metodik prevence

Předtím, než se dostaneme ke zhodnocení osobních výpovědí školních metodiků prevence vyučujících na základních a rovněž středních školách v Hradci Králové, stručně si nejdříve charakterizujme samotnou profesi takového preventisty, jehož činnost je vymezena právním předpisem - vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.

Školní metodik prevence poskytuje poradenství a informační činnost v oblasti prevence rizikového chování pro učitele, rodiče či žáky. Podílí se rovněž na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci takových typů rizikového chování, jako např. záškoláctví, závislost, násilí, vandalismus, sexuální zneužívání, zneužívání sektami, kriminální chování, rizikové projevy sebepoškozování a řadou dalších. V neposlední řadě spolupracuje s třídními učiteli při zachycování varovných signálů týkajících se právě takového jednání, iniciuje schůzky s třídním učitelem a dalšími pracovníky školního poradenského pracoviště. [51]

9.2.4 Spolupráce klíčových subjektů v praxi

Spolupráce mezi jednotlivými klíčovými subjekty zajišťujícími primární prevenci, tedy odborným pracovníkem MŠMT, krajským školským koordinátorem prevence, metodikem prevence při pedagogicko-psychologické poradně a školními metodiky prevence, probíhá konkrétně e-mailovou poštou mezi všemi články vertikální úrovně. MŠMT metodicky vede a koordinuje činnost v oblasti primární prevence, informuje taktéž o novinkách krajského školského koordinátora prevence, který následně informuje metodiky prevence při pedagogicko-psychologické poradně a ti dále školní metodiky prevence. Současně dochází k pracovním jednáním mezi zaměstnanci oddělení institucionální výchovy a prevence MŠMT s krajskými koordinátory prevence (1-2x ročně). V současné době probíhá tvorba nové národní strategie, která by měla nahradit dnes pomalu končící Národní strategii primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018. V pracovních skupinách jsou zastoupeni zástupci krajských školských koordinátorů prevence, metodiků prevence, školních metodiků prevence a samozřejmě i dalších subjektů (jiných ministerstev, nestátních neziskových organizací, Protidrogové centrály...). Pokud se zaměříme čistě na Královéhradecký kraj, krajská školská koordinátorka prevence, Mgr. Dita Kosová,

kteřá byla dne 1. října roku 2010 jmenována do funkce, sídlící na odboru školství Krajského úřadu, ze své pozice pořádá 3-4x ročně pracovní porady s metodiky prevence, na které zve i paní Ing. Radku Heřmánkovou z MŠMT (gestor Královéhradeckého kraje) a vedoucí pracovišť pedagogicko-psychologické poradny a speciálně-pedagogického centra Královéhradeckého kraje. Metodici pedagogicko-psychologické poradny a speciálně-pedagogického centra Královéhradeckého kraje pořádají 2x ročně setkání v okresech pro školní metodiky prevence bez rozdílu zřizovatele a těch se paní Mgr. Dita Kosová účastní z pozice krajské školské koordinátorky prevence s krátkým vstupem, ve kterém informuje o novinkách ze strany MŠMT, jakož i akcí pořádaných Krajským úřadem Královéhradeckého kraje. Informace ze školského terénu jsou pak tlumočeny na MŠMT. O některých palčivých problémech je výše uváděné ministerstvo informováno již mnoho let, např. žádost o snížení míry přímé vyučovací povinnosti, ale stále nebyla realizována v praxi. MŠMT se také snaží postupně aktualizovat metodické přílohy. V Královéhradeckém kraji pracuje krajská školská koordinátorka prevence a metodici prevence pedagogicko-psychologických poraden a speciálně-pedagogických center na plný úvazek, což není ve všech krajích stejné, jsou na tom ve srovnání s jinými kraji tedy lépe. [52]

9.2.5 Informování škol a školských zařízení v kraji o preventivních aktivitách

Konkrétní postup o tom, jak se škola či školské zařízení v Královéhradeckém kraji dozví o nabízených přednášených tématech preventivních programů nejen ze strany Policie ČR, ale i nestátních neziskových organizací je následující: do škol prostřednictvím e-mailu škol a současně i prostřednictvím metodiků prevence na e-mailové adresy školních metodiků prevence zasílá krajská školská koordinátorka prevence průběžně informace o plánovaných preventivních akcích. Současně informace vyvěšuje i na Školní informační portál, ovšem na podzim loňského roku došlo ke změně webových stránek, což mělo za následek smazání původních aktivit. Nicméně na školním informačním portálu dostupného z webové adresy - <http://www.sipkhk.cz/infoportal/prevence-rizikoveho-chovani> vyvěšuje informace nyní. Současně vydává 3-4x ročně Zpravodaj prevence rizikového chování, ve kterém také zveřejňuje různé nabídky. Policii ČR byl např. nabídnut seminář ke kybernetické bezpečnosti v rámci projektu Kraje pro bezpečný internet, jeho realizace proběhne v červnu roku 2018. Pro upřesnění, s nabídkou daného semináře přišla jeho hlavní koordinátorka, Ing. Lucie Časarová z Kraje Vysočina. Nabízen bude postupně do všech krajů. Jelikož má tento projekt na Krajském úřadu Královéhradeckého kraje na starosti paní

Mgr. Dita Kosová, jakožto krajská školská koordinátorka prevence (spolu s Ing. Martinem Kořínkem, Ph.D.), osobně preposlala nabídku na Krajské ředitelství Policie ČR panu kpt. PhDr. Ondřeji Moravčíkovi mající na starost preventivní činnost. On poptal své kolegy a potvrdil předběžně jejich zájem o vzdělávání kolegů v počtu cca 30 osob/příslušníků. Lze předpokládat, že získané informace dále využijí ve své praxi, tj. případně i při přednáškách pro školy na toto téma. Bude tam vnesen zřejmě i jiný než právní náhled. Královéhradecký kraj tak bude jeden z prvních, kde akce proběhne.

Nabídka do škol či školských zařízení rovněž může být vznesena přímo ze strany Policie ČR či nestátní neziskové organizace, nicméně v současné době Policie ČR neposlala žádnou nabídku krajské školské koordinátorce prevence Královéhradeckého kraje, kterou by měla do škol tlumočit. Předpokládaným důvodem je pracovní vytíženost tiskových mluvčích, kteří současně vykonávají funkci preventistů u Policie ČR. Školy se na ně obrací v jednotlivých okresech samy. Paní Mgr. Dita Kosová nejvíce v současné době spolupracuje právě s kpt. PhDr. Ondřejem Moravčíkem z Krajského ředitelství Policie ČR Královéhradeckého kraje. V minulosti společně nabízely ředitelům škol např. seminář: Aktivní útočník ve školách, seznamovali je rovněž s projektem: Seznam se bezpečně... V loňském roce řešili konkrétně měkké cíle. [52]

9.2.6 Vyhodnocení osobních výpovědí školních metodiků prevence

K bližšímu přiblížení se ke zkoumané problematice byly provedeny řízené rozhovory se školními metodiky prevence (příp. s řediteli škol v jejich zastoupení), které uvádí následující tabulka. Hlavním cílem bylo zjistit, jak školní metodikové prevence jakožto odborníci z praxe vnímají na nejrůznějších typech škol preventivní činnost Policie ČR, zejména s důrazem na formu pořádání přednášek, hodnocení současného stavu informovanosti škol o nabídkách přednášejících témat, konkrétní realizované metody preventivních aktivit a řadou dalších.

Celkem bylo dotázáno 16 škol, vesměs se jednalo o školy Základní či Mateřské, Střední odborné školy a Střední odborná učiliště, Vyšší odborné školy jakož i Gymnázia na území statutárního města Hradec Králové.

Tabulka 11 Seznam dotazovaných škol [50]

Název školy	Školní metodik prevence/ředitel
ZŠ Sever	Mgr. Kučera
ZŠ Štefánikova	Bc. Šitinová
ZŠ Milady Horákové	Mgr. Myšková
ZŠ a MŠ Pohádka	Bc. Machová
ZUŠ Habrmanova	Mgr. Skákalová
ZŠ a MŠ Jiráskovo náměstí	Mgr. Volfová
ZŠ a MŠ Josefa Gočára	Mgr. Kalinová
ZŠ a MŠ Kukleny	Mgr. Šilhábelová
ZŠ logopedická	Mgr. Přívratská
SPŠ, SOŠ a SOU	PaedDr. Jankovský
SŠ a SOU Vocelova	PaedDr. Němeček
SŠ služeb, obchodu a gastronomie	Mgr. Pultarová
SŠ a VOŠ aplikované kybernetiky s.r.o.	Ing. Lang
VOŠ zdravotnická a SZŠ	Mgr. E. Strnadová
Biskupské gymnázium	Mgr. Volek
Gymnázium Josefa Kajetána Tyla	Mgr. Z. Strnadová

Výpovědi neposkytli a na osobní schůzku nereagovali: Trivis – Střední škola veřejnoprávní, Třebechovice pod Orebem, První soukromá základní škola HK, ZŠ a MŠ Jana Pavla II., Střední škola vizuální tvorby s.r.o., Střední škola Sion High School.

V první řadě se zaměříme na samotnou zkušenost pedagogů vykonávajících funkci školních metodiků prevence. Jedním z nejzkušenějších kantorů v této oblasti je bezesporu paní Mgr. Eva Strnadová z Vyšší odborné školy zdravotnické a Střední zdravotnické školy, která ve své profesi působí úctyhodných 17 let. Naopak jako nejméně zkušený pedagog se jeví zaměstnanec Základní školy Sever, který v současné době dle slov ředitele školy teprve dodělává odborný kurz zaměřený pro výkon svého povolání (pro představu, takový kurz stojí okolo 10 000 Kč, z toho přibližně 7 000 Kč hradí kraj). Ovšem nelze říci, že se do této doby ZŠ Sever nezabývala preventivní činností, tu vykonával pan Mgr. Miroslav Steklý, který současně působil i ve funkci výchovného poradce, nicméně z důvodu vysoké pracovní vytíženosti došlo v nedávné době k přerozdělení preventivních funkcí (výchovné-

ho poradce a školního metodika prevence) do kompetencí dvou pedagogů. Většina dotazovaných vykonává svoji funkci 3 léta (např. Bc. Machová, Mgr. Myšková, Mgr. Volfová, Mgr. Z. Strnadová,...), za velmi zkušené kantory pak lze rovněž považovat pana Mgr. Přemysla Volka z Biskupského gymnázia a pana PaedDr. Milana Němečka ze Střední odborné školy a Středního odborného učiliště Vocelova, kteří vykonávají svoji funkci přes 10 let. Někteří metodikové na tuto otázku neodpověděli.

Na otázku, zda se žákům či studentům líbí přednášky uskutečňované Policií ČR, či je dokonce nudí, jsem byl nespočetně krát odkázán na svá školní léta, neboť hlavním důvodem studentské radosti není ani tak seznámení se s policejní technikou či sledováním policejní dynamické ukázky, nýbrž fakt, že se tzv. ulijí z výuky. V tomto směru jsem musel dát pedagogům za pravdu a potvrdit jejich domněnku, že ani za mých studentských let na ZŠ nebo SŠ to nebylo jiné. Dětem je to vcelku jedno, jaké téma se přednáší, do chvíle, kdy to nebudou sami potřebovat. Až se s danou situací v reálném životě setkají, např. poskytnutí první pomoci, budou k tomu bezpochyby přistupovat jinak, do té doby... Otázkou však zůstává, jak takováto přednáška od Policie ČR působí na školního metodika prevence, který od svých studentů na rozdíl od jiných získává zpětnou vazbu poté, co přednášející policista opustí třídu a kantor tak může s nimi celou záležitost prodiskutovat již bez přítomnosti cizí osoby. V tomto směru se jedná o neocenitelný zdroj informací, kdy se žáci svěřují svému kantorovi, kterému plně důvěřují, neboť s ním pravidelně přicházejí do styku na půdě školy. Z celkového počtu 16 osobních výpovědí od školních metodiků prevence či ředitelů škol se vesměs všechny shodovaly na jednom, a tedy na profesionalitě v pořádání přednášek od Policie ČR, které jsou pro danou školu jistě velkým přínosem, a to především z toho důvodu, kdy žáci nabijí informací od odborníků jak z teoretické, tak praktické oblasti. Kantoři si rovněž pochvalují i vstřícnost policistů ve chvíli, kdy škola od nich něco potřebuje. Navíc uniforma policisty také dělá své a v mnohých studentech tak může vyvolat dokonce zájem o budoucí výkon tohoto povolání. Našly se samozřejmě i školy, které poukazují na nezáživnost některých přednášejících témat, jako např. šikana (ZŠ Kukleny), jiné s Policií ČR nenavázaly za poslední léta spolupráci vůbec (ZŠ Sever, SŠ služeb, obchodu a gastronomie). V takovém případě škola využívá služeb Městské policie či celé řady nestátních neziskových organizací, jako např. Semiramis apod.

Nyní se dostáváme k oblasti financování preventivních přednášek. Jelikož preventivní aktivity (přednášky a akce) nabízí Policie ČR bezplatně, jsou ve školách častými a vítanými hosty, což mi školní metodici prevence napříč všemi mnou dotazovanými typy škol (až

na výjimky) potvrdili. Metodici pedagogicko-psychologické poradny jezdí taktéž přednášet do škol zdarma v rámci své pracovní náplně, jakož i strážníci Městské policie. Jinak probíhá financování výše uvedeného několika možnými způsoby, jednak ze školních zdrojů, kde lze uvést jako klasický příklad adaptační kurzy či pobyty pro určitý počet dětí trávající 2, mnohdy i více dnů, v jejichž době konání jsou realizovány ze strany nestátních neziskových organizací, zabývajících se prevencí, ukázky nejrůznějšího charakteru na dohodu (v takovém případě 1 žák zaplatí v přepočtu cca 40, 50 Kč), rovněž mohou být preventivní aktivity financovány z projektů MŠMT či krajských projektů, které má na starosti krajský školský koordinátor prevence. Některé školy také získávají finanční prostředky z nadačních fondů či od sponzorů – rodičů. Nicméně souhrnně lze říci, že dotace činí jen určité procento, rozhodně plně nepokryjí požadavky škol. Dle osobních výpovědí pedagogů, školy se prioritně snaží využívat bezplatné služby a teprve poté rozmýšlí o seznamu nabízených akcí prováděných od nejrůznějších poskytovatelů za úplatu, jedná se tedy o jakési doplnění znalostí žáků na danou preventivní oblast v případě zájmu školy, a v případě, kdy organizace skýtající bezplatné akce tuto oblast neposkytuje. Proto je bezplatné pořádání preventivních aktivit ze strany Policie ČR spatřováno za velikou výhodu.

Školy taktéž hojně využívají poměrně nově vzniklé preventivně informační centrum v malšovickém areálu Policie ČR, Územního odboru Hradec Králové, které slouží k osvětě širokého spektra Hradečanů od dětí až po seniory na aktuální tematiku, kterými v současné době jsou zejména kyberšikana, gamblerství, domácí násilí, problematika drog apod. Bezesporu jasnou výhodou v tomto směru mají školy nacházející se v těsné blízkosti již zmíněného centra (př. ZŠ Štefánikova), naopak školy jako ZŠ Habrmanova a další spíše uvítají možnost, kdy příslušníci Policie ČR chodí přednášet na jejich půdu z důvodu zdlouhavého přesunu přes celé město, což vede ke ztrátě výuky žáků. Policie ČR tedy vykonává své preventivní aktivity na základě poptávky škol buď přímo ve svém informačním středisku či na půdě školních budov (kdy docházejí do tříd uniformovaní policisté) formou besed, přednášek, seminářů, praktických soutěží, kurzů, ukázkových akcí v terénu (př. Den IZS), či možnosti účasti na nácviku chování v krizových situacích. Nezbytnou součástí je rovněž poskytování informačních letáků a brožur pro cílenou věkovou kategorii posluchačů.

Dalším diskutabilním tématem je zjištění skutečnosti, zda jsou výše uváděné školy dostatečně informovány o nabídkách přednášených témat nejen ze strany Policie ČR, nýbrž i nestátních neziskových organizací zabývajících se prevencí jako takovou. Dle výpovědí, tyto nabídky dostávají školy prostřednictvím e-mailu vždy 1x, a to na začátku školního

roku (příp. 2x, též v jeho průběhu), kdy obdrží seznam akcí, z kterého si sami vyberou, o které konkrétně mají zájem. Nabídku dostane na e-mail jak školní metodik prevence, tak ředitel školy. Obě tyto osoby jsou komunikačně propojeny s krajskou školskou koordinátorkou prevence Královéhradeckého kraje, která má na starost všechny preventivní projekty v kraji, jak již bylo avizováno výše, případně přijde nabídka ze strany města. Navzdory tomu se i tak metodikové prevence v mírné většině shodují na tom, že jsou nedostatečně informováni o nabízených aktivitách (a nabídky daných organizací si musejí vyhledávat sami), příp. že takovýchto nabídek (i ze strany Policie ČR) přichází na jejich půdu jen ve velmi malém množství. Ačkoliv Policie ČR v současné době poskytuje na svých webových stránkách nabídku přednášejících témat včetně uvedení kontaktů, kam se pedagog může obrátit, bohužel většina mnou dotazovaných školních metodiků prevence si tyto stránky z důvodu časové pracovní vytíženosti neprohlíží, a představa některých nejmenovaných, že budou hledat právě na webových stránkách Policie či jiné organizace seznam poskytovaných nabídek se jim zdá poněkud absurdní a nereálná. Proto upřednostňují, aby daná organizace alespoň zaslala e-mail cílený přímo na její školu, či nejlépe, aby došlo k telefonické dohodě mezi školou a nabízejícím poskytovatelem, což považují za nejefektivnější způsob komunikace. To ale není bohužel u Policie ČR v současné době možné vzhledem k personálnímu stavu policistů - preventistů. Nicméně jsou i školy (např. Biskupské gymnázium, Střední škola a Vyšší odborná škola aplikované kybernetiky s.r.o.), které způsob e-mailové komunikace se seznamem akcí považují ve svém měřítku za dostatečný, neboť odkazují právě na strukturu svých studentů a minimálního výskytu kriminality na své půdě, z tohoto důvodu využívají jiné, specifické programy než ty, jež jsou zaměřeny na bezpečnostní problematiku. Nelze taktéž opomenout vysokou spokojenost ze strany metodika Střední odborné školy a Středního odborného učiliště Vocelova, který si díky pravidelným poradám právě s Policií ČR nesmírně pochvaluje celkovou komunikaci s ní. Nicméně jsem zastáncem teze, že pokud školní metodik prevence něco chce ve prospěch svých žáků či studentů, tak právě on by měl být tím iniciátorem, který naváže kontakt (nejlépe tedy telefonicky) s danou organizací a následně se s ní domluví na případných podrobnostech (téma přednášky, čas jejího provedení apod.). Vždyť kantoři mohou navázat přímý kontakt s odpovědnými osobami v rámci školení, seminářů a přednášek, jichž se účastní sami jako metodikové prevence.

Dotazovaní metodikové se také jednohlasně shodovali na tom, že pokud je jejich škola pozvána na dlouhodobě plánovanou preventivní akci, kde Policie ČR vystupuje buď sama

či po boku ostatních složek IZS, s velkým zájmem se jí zúčastní. Jedná se zejména o tyto projekty s dlouholetou tradicí, které jsou poutavé a zajímavé nejen pro žáky nižších tříd, nýbrž i pro širokou veřejnost: Den Policie ČR, Bezpečné město, Helicopter show a další. Zde vystupují žáci pouze jako diváci či posluchači, nicméně vybrané Střední školy mají rovněž možnost vyzkoušet si dané rizikové situace přímo na vlastní kůži a uvědomit si tak závažnost jejich následků. V roce 2016 se studenti Gymnázia Josefa Kajetána Tyla společně se svými vrstevníky z Vyšší odborné školy zdravotnické a Střední zdravotnické školy zúčastnili v roli figurantů preventivní akce ohrožení teroristou, na které byli nejprve i s příslušným pedagogem poučeni o základních pravidlech chování v případě, že k takové situaci skutečně dojde, a poté následovaly praktické ukázky pod vedením příslušníků Policie ČR. Poté, co celá akce skončila, se studenti svěřili školnímu metodikovi prevence, jak na ně celá situace působila – uvědomili si, že se jedná o reálnou hrozbu, proto veškeré „srandičky“ šly z pochopitelného důvodu stranou (tak to ostatně probíhá téměř na každé akci či přednášce, do chvíle, kdy se o probíraném tématu pouze hovoří, nevěnuje se mu takový respekt jako při názorných ukázkách). Již nyní jsou studenti přizváni k další akci. Nemusí se však vždy jednat o tak dramatické téma, aby se studenti alespoň nepozastavili nad následky vzniklé situace. Svě o tom vědí např. studenti Střední průmyslové školy, Střední školy a Středního odborného učiliště, kteří se pravidelně zúčastňují akce zaměřené na Dopravní výchovu, kde Policie ČR společně s BESIPem simulují následky dopravních nehod, což vždy působí na studenty velmi emotivně. Pokud rozšíříme obzory v preventivní oblasti, na školách rovněž probíhají programy nejrůznějšího zaměření, ať už se jedná o akci: Prsa koule, poukazující na riziko vzniku rakoviny prsu či varlat, tak např. Hra proti AIDS, upozorňující na nechtěná těhotenství a sexuálně přenosné infekce včetně HIV (tyto akce jsou poskytovány zdarma). Ovšem i pedagogický sbor je v pravidelných intervalech školen na nejrůznější tematiku, v poslední době se jedná především o účinnou ochranu proti aktivnímu střelci jako reakce na vyvíjející se bezpečnostní situaci, kdy narůstají teroristické útoky nejen v zemích Evropy, ale i za jejími hranicemi. Zde metodikové prevence výslovně souhlasí s důležitostí pořádání školení takového či podobného typu, nicméně zdá se jim (a to většině z nich) poněkud úsměvné, kdy kantorka školy vážící 50 kg by měla proti útočníkovi použít např. židle jako zbraně k jeho zpacifikování.

Jak již bylo zmíněno, Policie ČR není jediným subjektem, jejichž služeb školy využívají a se kterými spolupracují v případě zajištění osvěty svých žáků na bezpečnostní oblast. Stěžejní místo zde zaujímá rovněž Městská policie Hradec Králové, která své preventivní

přednášky realizuje na Dětském dopravním hřišti v Třebši (místní část Hradce Králové), kde v učebnách probíhá teoretická výuka a na dopravním hřišti pak praktická výchova. Přednášky probíhají rovněž i na půdě škol, ovšem výjimečně. Dále se jedná o celou řadu nestátních neziskových organizací, které školy častokrát kontaktují, jako např. Krizové centrum, se kterým má nedávnou osobní zkušenost Gymnázium Josefa Kajetána Tyla, kdy odborně vyškolený personál organizace dal zpět do kupy třídu, resp. celou školu, zejména tedy po psychické stránce z důvodu tragické smrti spolužačky. Ne příliš pozitivní ohlasy byly vzneseny na neziskovou organizaci Semiramis, která dle slov nejednoho metodika rozpoutala ve třídě pouze „chaos“, a s peněžní odměnou následně odešla. K celkovému výčtu žádaných poskytovatelů obecně na téma: prevence, se dále řadí nezisková organizace Laxus, Pedagogicko-psychologická poradna, Školské poradenské pracoviště Mozaika či Orgán sociálně-právní ochrany dětí, na který se škola ovšem obrátí ve chvíli, kdy už je ze strany žáka něco špatně. Zájmu se těší také odborní lektoři na bezpečnostní oblast, např. pan Mgr. Vladimír Vácha přednášející na aktuální nebezpečí v kyberprostoru či paní Mgr. Alena Blažková, jejíž výklad je zaměřen na téma dospívání včetně zdravého životního stylu. S těmito lektory a s řadou dalších externích pracovníků školy pravidelně a dlouhodobě spolupracují, neboť dokážou svým otevřeným a bezprostředním projevem zaujmout a ve třídě navodit uvolněnou atmosféru, což je pro případnou diskusi a celkovou práci s žáky nezbytné. [53]

9.3 Vyjádření Policie České republiky

Nyní se dostáváme k osobnímu vyjádření Policie ČR, konkrétně Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje, právě na oblast týkající se preventivních přednášek uskutečňovaných pro žáky či studenty základních, středních nebo vysokých škol.

Taková přednáška, při níž policista hovoří k posluchačům na zvolené téma, trvá od 45 do 120 minut. Obecně platí, že Policii osloví škola, školské zařízení či instituce s žádostí o realizaci odborné přednášky na zvolené téma, které je pro ně aktuální. S ohledem na personální možnosti nabídne Policie poptávajícímu termíny, kdy může a domluví se tak na podrobnostech. Procentuálně je Policie schopna splnit 99 % veškerých poptávek do jednoho měsíce, ve výjimečných případech přesouvají realizaci na další období, preventivní aktivity však neodmítají.

Přednášky jako takové jsou bezplatné, přičemž 80 % z nich probíhá ve školách, zbylých 20 % na půdě Policie, tedy ve výcvikovém informačním středisku v Malšovicích. Pokud se zaměříme na oblast, do jaké míry Policie informuje školy o svých nabídkách přednášek, s ohledem na současné personální kapacity spíše než nabízení témat, tak reaguje na jejich poptávky. Hlavní komunikovaná témata jsou kyberšikana, rizika virtuální komunikace, trestní odpovědnost a drogová problematika. Na svých webových stránkách rovněž disponují možností nabízených témat, nicméně jejich prioritou je cílená primární prevence zaměřená na konkrétní problémy spojené s cílovou skupinou posluchačů. Policie se tak snaží jednotlivá témata diskutovat a podle potřeby svoji nabídku upravovat. Ze strany škol jsou v dnešní době požadovány od Policie přednášky zaměřené výhradně na oblast kyberšikany a s tím spojených rizik virtuální komunikace. V tomto směru se školy neliší, poptávají se de facto po stejných tématech a trápí je obdobné problémy.

Pokud budeme hovořit o spolupráci Policie ČR s ostatními externími pracovišti pohybujícími se v preventivní oblasti, můžeme bezesporu zmínit dohodu s Městskou policií Hradec Králové, týkající se tematického rozdělení přednášek, což vyvrací možnost jakéhokoliv znevýhodnění jednoho či druhého subjektu (s největší pravděpodobností by školy volily státní policii). Jinak již uváděné přednášky si Policie realizuje ve vlastní režii. Základní složka IZS taktéž úzce spolupracuje s krajskou školskou koordinátorkou prevence, paní Mgr. Ditou Kosovovou, a to ve formě plánování společných školení, kdy ústně sdělují jejich prostřednictvím informace pro školní preventisty.

Nejen školní metodikové prevence, ale i policisté jsou v rámci své profese odborně a pravidelně školeni (přesný počet nelze říci, odhadem 4x do roka), přičemž náplň takovýchto kurzů je v současné době převážně zaměřena na problematiku drog a kyberkriminality. Nabyté znalosti následně policisté – preventisté aplikují při svém výkladu na půdě škol či v malšovickém preventivně informačním středisku.

Doposud zde nebylo vzpomenu téma, jaký policista konkrétně provede požadovanou přednášku. Zde záleží na lokalitě školy, která nejprve osloví Policii a ta následně vysílá policistu, který je místně příslušný. Výjimkou je působení krajského koordinátora prevence, pana kpt. PhDr. Ondřeje Moravčíka, který má akční rádius rozšířen na celý kraj.

V neposlední řadě, Policie hodnotí chování žáků o hodinách a přednáškách vesměs kladně, nesetkávají se s nepozorností či s vyrušováním a obecně jsou s přístupem žáků

k přednáškám spokojeni. Kvitují rovněž schopnosti pedagogů zajistit pozornost žáků vztaženou k přednášejícímu. [29]

Obrázek 35 Přednáška Policie ČR na téma: Kyberšikana [37]

9.4 SWOT analýza

Rovněž i pro preventivní přednášky je vytvořena SWOT analýza, která rozebírá a hodnotí současný stav řešené oblasti (vnitřní a vnější prostředí Policie ČR).

Silné stránky		Slabé stránky	
Faktor	Body	Faktor	Body
Odborně vyškolený tým policistů	4	Nedostatečný počet policistů	-5
Dostatečné množství preventivních materiálů	3	Nedostatečná informovanost škol	-4
Osvěta žáků či studentů na aktuální oblast	4	Neosobní vztah mezi policistou a žákem	-3
Časová flexibilita policistů	3	Místo konání	-2
Přednášky pořádané zdarma	5		
Dlouholeté vztahy se školami	4		
Celkem	23	Celkem	-14
Příležitosti		Hrozby	
Faktor	Body	Faktor	Body
Více interaktivních prvků či ukázek	5	Neochota žáků řešit vlastní problém	-4
Spolupráce s dalšími externími pracovišti	2	Nesoustředěnost žáků, vyrušování	-3
Spolupráce s novými školami	4	Ztráta přízně škol	-5
Vytváření nových preventivních materiálů	3	Neochota spolupráce škol	-4
Omlazení preventivního týmu policistů	3		
Výborná image organizace	5		
Objednání termínu přednášky na základě rozhovoru se ŠMP	4		
Celkem	26	Celkem	-16
		X	Y
Silné stránky	23	0	0
Příležitosti	0	26	0
Slabé stránky	-14	0	0
Hrozby	0	0	-16
		9	10

Obrázek 36 Tabulkové znázornění SWOT analýzy [50]

SILNÉ STRÁNKY

Odborně vyškolený tým policistů: policisté jsou v pravidelných ročních časových intervalech odborně školeni v oblasti preventivní činnosti, a znalosti z nich nabyté poté aplikují studujícím přímo na půdě škol či ve svém preventivně informačním centru vzniklém roku 2010 v Hradci Králové, městské části Malšovice.

Dostatečné množství preventivních materiálů: policisté poskytují na půdě základních, středních a vysokých škol dostatečné množství preventivních materiálů ve formě brožur, sešitů nebo informačních letáků, jejichž široké zaměření pokrývá bezpečnostní potřeby všech posluchačů daného spektra. Žákům 1. stupně Základních škol jsou kromě jiného nachystány brožury a sešity poukazující na sociálně-patologické jevy, žákům 2. stupně jsou předávány např. informační letáky upozorňující zejména na rizika a hrozby v kybernetickém prostoru, stejně tak středoškolákům, ovšem s větším důrazem na oblast sociálních sítí. Na samém vrcholu pyramidové struktury vzdělání, studenti vysokých škol obdrží materiály s informacemi týkajícími se např. psychosociální intervence, tak jako tomu bylo v lednu letošního roku na Univerzitě Hradec Králové.

Osvěta žáků či studentů na aktuální oblast: profesionální tým policistů – preventistů provádí v současné době žádanou a bezesporu potřebnou osvětu žáků i studentů zaměřenou na nejrůznější tematiku (např. kyberšikana, drogová kriminalita, trestní odpovědnost,...), kdy seznamuje posluchače s charakterem rizika pro danou cílovou skupinu hrozící včetně efektivního ubránění se proti danému nebezpečí.

Časová flexibilita policistů: procentuálně je Policie schopna splnit 99 % veškerých požadavků do jednoho měsíce, ve výjimečných případech přesouvají realizaci na další období. Policisté z Oddělení tisku a prevence Královéhradeckého kraje tak preventivní činnost jako takovou žádanou neodmítají a na základě svých personálních možností vycházejí všem typům škol, které osloví Policii s žádostí o uskutečnění přednášky, ochotně vstříc.

Přednášky pořádané zdarma: protože veškeré preventivní aktivity (přednášky a akce) jsou Policií ČR pořádaný zdarma, můžeme to spatřovat za jeden ze stěžejních stavebních kamenů toho, že školy si je často rády vybírají na rozdíl od nejrůznějších nestátních neziskových organizací, poskytujících rovněž poučení na danou bezpečnostní oblast, ovšem za úplatu.

Dlouholeté vztahy se školami: zejména výborná zkušenost a spokojenost nejen ze strany ředitelů škol a školních metodiků prevence s přednáškami, příp. besedami, či dalšími apli-

kovanými metodami Policií České republiky na jedné straně, nýbrž i kladnou reakcí samotných žáků a studentů s atraktivitou samotného prezentování Policie na straně druhé mohly vést k navození dlouhodobě trvajících pevného vztahu mezi uváděnými subjekty.

SLABÉ STRÁNKY

Nedostatečný počet policistů: třebaže Policie dokáže vyhovět a naplnit požadavky škol ohledně pořádání přednášek ve většině případů do 1 měsíce jejich realizace, stále se v současné době potýká s nedostatečným počtem policistů – preventistů, což vede o to více k jejich pracovní vytíženosti, následkem čehož nejsou dostatečně naplňovány ostatní preventivní aktivity.

Nedostatečná informovanost škol: v současné době jsou vesměs školy základní a střední nedostatečně informovány od Policie ČR o možných nabídkách preventivních přednášek, která by na svých webových stránkách poskytuje školám přehled nabízených témat, nicméně školní metodik prevence nebo ředitel do takové nabídky z důvodu časové pracovní vytíženosti ve většině případů ani nenahlédne.

Neosobní vztah mezi policistou a žákem: i když policisté – preventisté mají mezi sebou rozděleny školy, ve kterých působí, a s danými posluchači se tak vidí, dá se říci pravidelně, věkový rozdíl mezi nimi a žáky je natolik markantní, což vede k ne příliš důvěrnému vztahu mezi výše uváděnými.

Místo konání: jelikož většina realizovaných preventivních přednášek Policie probíhá na půdě škol (konkrétně 80 %), najdou se i takové, které musí docházet do preventivního informačního střediska Policie v Malšovicích, což se nezamlouvá kantorům vzdálenějších škol, kteří si tak stěžují na zdoluhavý přesun do tohoto střediska, neboť žáci přicházejí o výuku.

PŘÍLEŽITOSTI

Více interaktivních prvků či ukázek: pokud se jedná pouze a jenom o tzv. suchou přednášku, nabízí se možnost aplikovat více interaktivních prvků a dynamických ukázek k tomu, aby příslušníci Policie ČR svým projevem a celkovým výstupem nejen upoutali své diváky a posluchače, nýbrž i motivovali a to zejména studenty rozmyšlející se o budoucím výkonu svého povolání.

Spolupráce s dalšími externími pracovišti: spolupráce nejen se strážníky Městské policie Hradec Králové, ale i s celou řadou nestátních neziskových organizací či s konkrétními erudovanými odborníky na danou problematiku jistě zvýší účinnost a efektivnost přednášek, zejména ve formě prohloubení znalostí posluchačů.

Spolupráce s novými školami: ačkoliv s Policií spolupracuje na území Hradce Králové široké spektrum škol nejrůznějšího zaměření, stále se vyskytují takové, které za poslední léta nenavázaly s danou bezpečnostní ozbrojenou složkou sebemenší vztah. Proto přímé oslovení a následná spolupráce s vytypovanými školami, které doposud nevyužily služeb Policie, by bezesporu přispělo k rozšíření seznamu žadatelů o dané přednášky, osvětě většího počtu žáků na danou bezpečnostní oblast a v neposlední řadě k upevnění dobrého jména ve městě, jakož i v celém kraji.

Vytváření nových preventivních materiálů: v případě, že bude Policie vytvářet nové, a pravidelně aktualizovat své stávající preventivní materiály ve vztahu k měnícím se hrozbám a rizikům působícím na nejrůznější věkové kategorie osob, budou jistě tyto materiály velmi cenným zdrojem informací, které společně se samotným výkladem policisty poslouží k celkové osvětě v řešené oblasti.

Omlazení preventivního týmu policistů: bližší vztah mezi přednášejícím policistou a žákem či studentem by jistě napomohl k navození bližší důvěry ze strany žáka, čehož lze dosáhnout právě tím, kdy dojde k celkovému omlazení policistů - preventistů, a mezi žákem a policistou by tak nebyl takový věkový rozdíl, což mnohdy vede k nedostatečné důvěře k přednášejícímu.

Výborná image organizace: Policie České republiky je veřejností uznávaný a respektovaný ozbrojený bezpečnostní sbor sloužící veřejnosti, jehož přizvání do jakékoliv organizace či instituce (v tomto případě do školy či školského zařízení) za účelem své vlastní prezentace nebo, a to ve většině případů, k poučení daných posluchačů, vyvolá nebo alespoň po nějakou dobu udrží bezpečné klima navozené odborníky na bezpečnostní problematiku

Objednání termínu přednášky na základě rozhovoru se ŠMP: nejen informovat školy o preventivních akcích, na kterých by žáci vystupovali v roli figurantů, nýbrž i o klasických přednáškách na nejrůznější tematiku (nejlépe formou telefonické komunikace). Tento aspekt se vztahuje pouze na školy, které doposud nevyužily nabídek Policie, a za poslední léta tak nemají s policejní preventivní činností žádné zkušenosti.

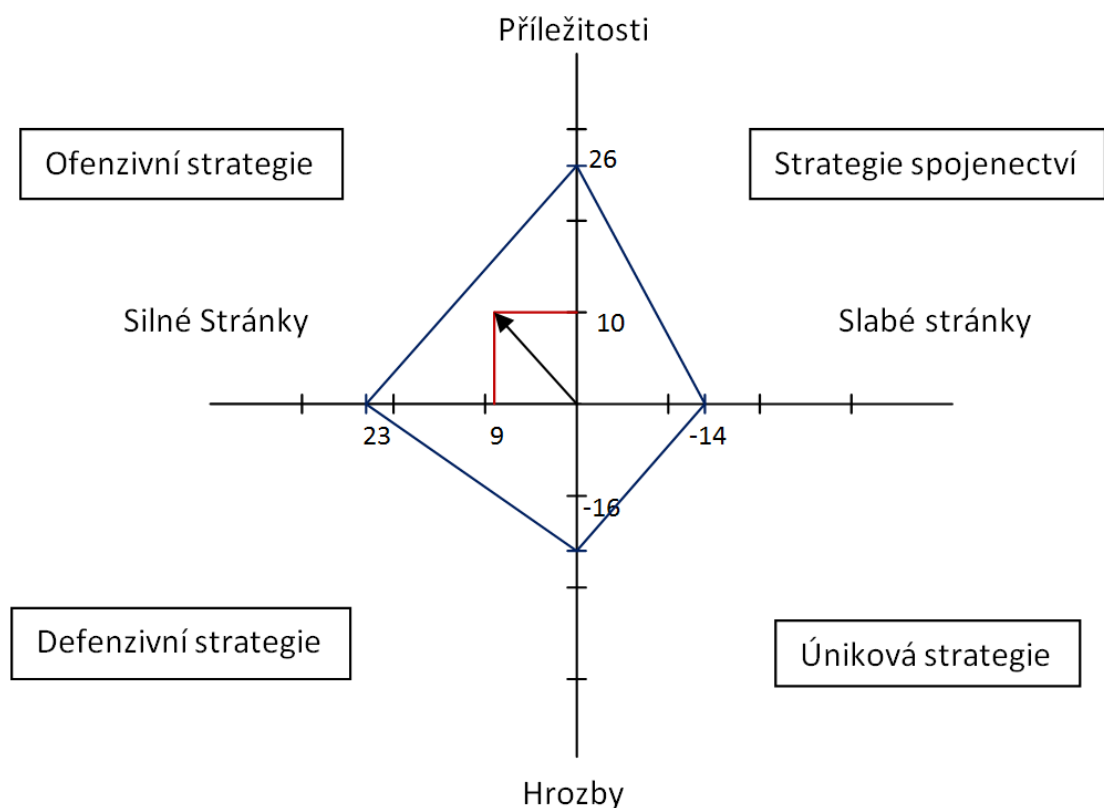
HROZBY

Neochota žáků řešit vlastní problém: třebaže policista odvádí svoji práci výborně, a atmosféra je ve třídě po celou dobu jeho výkladu uvolněná, může i tak dojít k situaci, kdy žák či student se nesevří se svým osobním problémem, a to např. z důvodu přítomnosti svých spolužáků, neboť se před nimi může stydět.

Nesoustředěnost žáků, vyrušování: pokud nebudou žáci dostatečně ukázněni a ve třídě nebude navozena odpovídající atmosféra hodná výkladu odborníků z praxe (zajištění takového klima má na starost právě školní metodik prevence či odborný pedagog vykonávající dohled nad žáky), jen stěží bude naplněn smysl a cíl takové přednášky.

Ztráta přízně škol: v případě, kdy se zhorší celková kvalita preventivních aktivit cílených na žáky nebo studenty, či pokud tyto aktivity nebudou dostatečně poutavé, pravděpodobně hrozí ukončení spolupráce mezi nespokojenou školou a základní složkou IZS.

Neochota spolupráce škol: jestliže budou školy, které doposud nevyužily služeb Policie, dostatečně spokojeny se současnou spoluprací např. nestátních neziskových organizací zabývajících se prevencí jako takovou, o to s menší pravděpodobností naváží nový kontakt právě s příslušníky Policie.

Obrázek 37 Grafické vyjádření SWOT analýzy [50]

10 VLASTNÍ NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ SOUČASNÉHO STAVU

Vlastní návrhy na zlepšení současného stavu do jisté míry odrážejí část příležitostí uváděných ve SWOT analýzách, nicméně uvedme je pro celkovou přehlednost ještě jednou, a to v samostatné kapitole.

10.1 Dlouhodobě plánované preventivní akce

U výše uvedených akcí prioritně apeluji na pořádání většího počtu dynamických ukázek, neboť právě ony zmiňované mohou vzbudit u mnohých touhu vykonávat funkci ochránců zákona. Nicméně snadno se to říká, hůře realizuje, protože jak jistě víme, policistů - preventistů (a nejen jich) je v současné době stále nedostatek. Nemohu se ovšem ubránit dojmům, kdy mi připadá poněkud nepravděpodobné, že se v celém okrese Královéhradeckého kraje nenajdou alespoň dva policisté, kteří by danou ukázkou (byť sebekratší) na akcích typu: Den IZS, CIAF, apod. vykonali. Pokud se zaměříme konkrétně na preventivní akci: Den IZS (blíže uvedená v praktické části), Policie ČR by zde mohla vystupovat po boku ostatních zasahujících složek IZS. Její činnost by spočívala především v zajištění místa mimořádné události, neboť je to právě Policie ČR, která v mnohých případech dorazí na místo neštěstí jako první, dále by se mohlo jednat o případnou regulaci dopravy, zajišťování stop včetně provádění fotodokumentace, či zajištění možných svědků dopravní nehody, jejichž roli by si mohly zahrát děti a veřejnost by tak viděla koordinovanou činnost všech zasahujících složek IZS na místě události.

Dalším pro mne jistě závažným problémem je skutečnost, kdy Policie nedostatečně informuje veřejnost o blížící se preventivní akci. Policie na svých webových stránkách zveřejňuje akce, avšak až v době jejich provedení. Zde by se více než nabízelo vytvářet pozvánky ve formě poutavých informačních prospektů, jejichž zhotovitelem by byla právě ozbrojená bezpečnostní složka, a které by se umístily jednak na webové stránky Policie s alespoň 3týdenním časovým předstihem, tak do míst s vysokou koncentrací osob (např. kavárny, čekárny) v případě, kdy by se jednalo o akce všeobecného zaměření (např. Den Policie ČR, Den IZS, apod.).

Ostatně návrh takového informačního letáku, v tomto případě lákající na preventivní akci: Den Policie České republiky, je uveden níže.

Policie České republiky

Policie ČR Královéhradeckého kraje Vás srdečně zve
na plánovanou akci:

Den Policie České republiky

Datum: **28. červen 2018**
Místo: Dopravní hřiště v Třebši, Hradec Králové
Čas: **9:00 – 14:00 hod.**

Veřejnost se může těšit na:

<i>Statické ukázky:</i>	<i>Dynamické ukázky:</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Výstroj a výzbroj policistů ▶ Stanoviště prevence ▶ Vozidlo pro mobilní kontaktní a koordinační centrum ▶ Policejní motocykl ▶ Informační prospekty a brožury 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Práce pořádkové jednotky ▶ Práce policejních psovodů ▶ Zákrok proti nebezpečnému pachateli ▶ Zákrok proti skupině demonstrantů ▶ Výcvik policejních nováčků

Další informace naleznete na www.policie.cz

Obrázek 38 Návrh informačního letáku [50]

Ovšem za nejefektivnější způsob předání informací veřejnosti o blížící se akci osobně považují spolupráci s Východočeskou televizí V1, neboť právě povedená reportáž by mohla nalákat větší počet diváků na plánovanou akci. Skutečnost je taková, že v současné době již zmiňovaná televizní stanice informuje veřejnost, ale až ve chvíli, kdy preventivní akce proběhla, předává tedy divákům poznatky o tom, co bylo k vidění, ovšem nikoliv, co mohou zanedlouho spatřit.

Dále navrhuji vytvoření preventivního materiálu, cíleného zejména pro osoby středního věku (neboť děti a mládež včetně seniorů jsou dostatečně pokryti), který by uvedeným zajišťoval osvětu na oblasti typu: ochrana před aktivním střelcem, zásady správného chování v případě nálezu nevybuchlé munice, zásady správného chování v případě, kdy se osoba stane svědkem trestného činu apod. Daný materiál, který by rovněž obsahoval i fotodokumentaci u jednotlivých oblastí pro zvýšení celkové pestrosti včetně atraktivity, by mohla Policie ČR zhotovit samostatně či ve spolupráci s ostatními složkami IZS, a na dlouhodobě plánovaných preventivních akcích by byl zdarma poskytován široké veřejnosti spolu s dalšími informačními materiály.

10.2 Nárázové preventivní akce

Ačkoliv jsem se bohužel v rámci odborné praxe u Policie žádné preventivní přednášky neúčastnil, navrhuji na základě osobních rozhovorů se školními metodiky prevence, jakož i s Policií ČR následující opatření: v první řadě se jedná o provádění většího počtu interaktivních prvků či ukázek v případě, kdy se jedná o nezáživné téma, neboť nesoustředěnost a vyrušování byť jen jednoho žáka postačí k tomu, aby byla narušena atmosféra v celé třídě. Ovšem takových případů je spíše pomálu, drtivá většina školních metodiků prevence snáší na preventivní činnost Policie samou chválu.

Rovněž by mohlo stát za zamyšlení, kdyby některé přednášky (zejména na středních školách) prováděla Policie ve spolupráci s dalšími externími pracovišti, např. s poskytovateli Zdravotnické záchranné služby, na téma: Ochrana před aktivním střelcem. Policisté by nejprve poučili své posluchače o 3 zásadách blíže uváděných v kapitole č. 3, Zdravotnická záchranná služba by poté provedla osvětu studentů v oblasti první pomoci včetně názorné ukázky resuscitace. Pozoruhodná přednáška by byla zakončena praktickou ukázkou, následovanou celkovým zhodnocením profesionálů.

Dalším tématem je bezesporu navázání kontaktu se školami, které doposud nevyužily nabídek Policie. Takové by policista telefonicky zkontaktoval s možnou aktuální nabídkou přednáškových témat, poté už však záleží čistě na škole, jak se k celé záležitosti postaví a zda naváže s bezpečnostní složkou vzájemnou spolupráci či nikoliv. Ostatně jsem zastáncem toho, aby právě školní metodik prevence navzdory svému pracovnímu vytížení byl tím iniciátorem, který bude po případné kladné zkušenosti s Policií domlouvat pro své žáky či studenty přednášky od odborníků z praxe.

10.3 Ostatní

Pokud se přesuneme do celorepublikového měřítka v oblasti prevence, Policie ČR by rovněž mohla natočit ve své režii např. 3 krátké video-spoty zaměřené na bezpečnost žáků na školách proti aktivnímu střelci, z nichž jeden by byl určen pro žáky 1. stupně ZŠ, dále pro 2. stupeň ZŠ a v neposlední řadě pro středoškoláky. MŠMT se vyjádřilo k tomuto návrhu kladně a v případě souhlasu Policie by nabídlo svoji pomoc ve formě připomínkování scénářů, příp. své účasti na jednáních realizačního týmu a konečného natáčení. Nicméně dle slov Policie ČR, v současné době probíhá již několik dílčích projektů, v rámci Královéhradeckého kraje je připravována rozsáhlá analýza objektů. Policie rovněž vyjádřila ochotu případné spolupráce s MŠMT a jakýkoliv nápad by podpořila, nicméně podobných instruktážních videí je již několik (např. Utíkej, schovej se, bojuj!) a zrovna v této oblasti necítí výraznou potřebu něco nového vymýšlet.

Velikým úspěchem, jakož i návrhem na zlepšení, by bezpochyby bylo, kdyby se Policii podařilo prosadit preventivní video-spoty nejruznějšího zaměření do programu České televize, nejlépe v nejsledovanějším časovém rozmezí, tedy těsně před večerními televizními novinami. Bohužel ale do hlavního vysílacího času se téměř nemají se svojí tvorbou šanci dostat, podmínky jsou pro ně (zejména ty finanční) stejné jako pro jakékoliv komerční subjekty, což odráží smutnou, avšak současnou situaci.

ZÁVĚR

Na základě dlouhodobého osobního pozorování, konzultacích a řízených rozhovorech s odpovědnými a erudovanými pracovníky pohybujícími se v řešené oblasti jsem mohl zodpovědět hlavní cíl mé diplomové práce, který si naposledy připomeňme, tedy zjistit, do jaké míry je v současné době zajištěna preventivní činnost prováděná Policií ČR ve statutárním městě Hradec Králové.

Pro možnost analýzy dlouhodobě plánovaných preventivních akcí Policie ČR jsem se 4 takových osobně zúčastnil (konkrétně se jedná o preventivní akce: Bezpečné město 2017, Czech International Air Fast, Zebra se za Tebe nerozhlédne!, a Den Integrovaného záchranného systému, který byl v letošním roce proběhl v Jičíně, nicméně vystupovala a prezentovala se na něm Policie ČR Královéhradeckého kraje), na kterých jsem tak nabyl řady zajímavých poznatků, které byly pro obsah diplomové práce nezbytné, neboť právě pouze vlastní přítomností člověk nejlépe vnikne do řešené problematiky, kterou zkoumá a má rovněž plnou představu o tom, jakému zájmu veřejnosti se daná akce těší. Tedy na základě těchto náležitostí, včetně řízených rozhovorů se zaměstnancem Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje, jsem mohl zpracovat SWOT analýzu, ze které vyplývá, že by se ozbrojená bezpečnostní složka měla zaměřit na odstranění slabých stránek využitím příležitostí, které má. Jako příklad zde můžeme uvést provádění více dynamických ukázek, což by návštěvníci jistě velmi ocenili.

U preventivních nárazových akcí, tedy přednáškách cílených pro nejrůznější věkové kategorie osob, jsem vycházel jednak z informací získaných při řízených rozhovorech se zaměstnancem Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje, tak s krajskou školskou koordinátorkou prevence Královéhradeckého kraje, jakož i se školními metodiky prevence, příp. s řediteli základních či středních škol nejrůznějšího zaměření (seznam dotazovaných blíže uveden v praktické části). Čili problematika preventivních přednášek uvedená v diplomové práci je tak řešena nejen pouze z pohledu Policie ČR, nýbrž i ze strany druhé, tedy z pohledu již zmiňovaných metodiků prevence, kteří mají přehled o tom, jak na žáky či studenty celkový projev přednášejícího působí. Z hlediska vypracované SWOT analýzy pro Policii ČR v této oblasti vyplývá strategie využívajících silných stránek organizace ke zhodnocení příležitostí objevujících se ve vnějším prostředí.

Své místo si v předkládané práci rovněž vysloužily i vlastní návrhy na zlepšení současného stavu, jejichž zavedení by mělo zefektivnit celkovou preventivní činnost Policie ČR. Pokud by zde měl být uveden jeden příklad za všechny, uveďme zlepšení informovanosti veřejnosti o místě a čase konání termínu dlouhodobě plánované preventivní akce, ať už formou poutavého informačního letáku umístěného do míst s vysokou koncentrací osob (např. čekárny, kavárny, apod.) či vytvoření kvalitní upoutávky ve spolupráci s Východočeskou televizí V1, která by v rámci svého televizního vysílání zvala tak potenciální zájemce na danou preventivní akci.

Mimo jiné, v diplomové práci, ve které jsou užity především domácí informační materiály, ale taktéž i prameny zahraniční, rovněž můžeme nalézt témata aktuální, jako např. preventivní video-spot: Utíkej, schovej se, bojuj! či oblast zabývající se prevencí kriminality na školách, která byla konzultována s erudovanými zaměstnanci v oboru.

Co říci závěrem? Předkládaná diplomová práce mi pouze potvrdila domněnku toho, jak kvalitně a profesionálně je v současné době řešena preventivní činnost prováděná Policií České republiky.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] *Ministerstvo vnitra České republiky: Terminologický slovník - krizové řízení a plánování obrany státu* [online]. 2016 [cit. 2017-06-17]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/terminologicky-slovník-krizove-řízení-a-planovani-obrany-statu.aspx>
- [2] ČESKO. Zákon č. 239/2000 Sb. Zákon o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. Zlín: © AION CS, 2010-2018 [cit. 6. 5. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>
- [3] ČESKO. Zákon č. 240/2000 Sb. Zákon o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. Zlín: © AION CS, 2010-2018 [cit. 6. 5. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>
- [4] ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb. Zákon o Policii České republiky. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. Zlín: © AION CS, 2010-2018 [cit. 6. 5. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>
- [5] VOKUŠ, Jiří. *Policie České republiky: Police of the Czech Republic: pomáhat a chránit*. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2010. ISBN 978-80-254-6098-6.
- [6] ČESKO. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb. Ústava České republiky. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. Zlín: © AION CS, 2010-2018 [cit. 6. 5. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>
- [7] ČESKO. Usnesení č. 2/1993 Sb. Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součástí ústavního pořádku České republiky. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. Zlín: © AION CS, 2010-2018 [cit. 6. 5. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>
- [8] ČESKO. Zákon č. 361/2003 Sb. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. Zlín: © AION CS, 2010-2018 [cit. 6. 5. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-361>
- [9] ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. Zákon trestní zákoník. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. Zlín: © AION CS, 2010-2018 [cit. 6. 5. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

- [10] ČESKO. Zákon č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. Zlín: © AION CS, 2010-2018 [cit. 6. 5. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141>
- [11] ČESKO. Zákon č. 250/2016 Sb. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. Zlín: © AION CS, 2010-2018 [cit. 6. 5. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>
- [12] ČESKO. Zákon č. 361/2000 Sb. Zákon o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. Zlín: © AION CS, 2010-2018 [cit. 6. 5. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>
- [13] ČESKO. Vyhláška č. 122/2015 Sb. Vyhláška o způsobu vnějšího označení, služebních stejnokrojích a zvláštním barevném provedení a označení služebních vozidel, plavidel a letadel Policie České republiky a o prokazování příslušnosti k Policii České republiky (o policejním označení). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. Zlín: © AION CS, 2010-2018 [cit. 6. 5. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-122>
- [14] *Policie České republiky*, Logo PČR a znak Krajského ředitelství hl. m. Prahy [online]. 2017 [cit. 2017-12-25]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/logo-pcr-a-znak-krajske-reditelstvi-praha.aspx>
- [15] ZEMAN, Miloš a Otakar J. MIKA. *Integrovaný záchranný systém*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta chemická, 2007. ISBN 978-80-214-3448-6.
- [16] LOŠEK, Václav. *Integrovaný záchranný systém*. Uherské Hradiště: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2013. ISBN 978-80-7454-287-9.
- [17] *Policie České republiky: Police of the Czech Republic*. 2. vydání. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2017. ISBN 978-80-270-0664-9.
- [18] *Policie České republiky*, Policejní prezidium [online]. 2017. [cit. 2017-11-21]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/policejni-prezidium-ceske-republiky-600334.aspx>
- [19] SOUČEK, Vladimír. *Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek a vybrané kapitoly krizového řízení: modul G*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2009. ISBN 978-80-86640-68-6.

- [20] *Policie České republiky*, Celostátní útvary [online]. 2017. [cit. 2017-11-21]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/utvary-s-pusobnosti-na-celem-uzemi-cr-312510.aspx>
- [21] BALABÁN, Miloš a Libor STEJSKAL. *Kapitoly o bezpečnosti*. 2., změn. a dopl. vyd. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1863-0.
- [22] ŘEHÁK M.: Vlastní fotodokumentace, Pardubice, 25. srpen 2017.
- [23] *Policie České republiky*, Krajská ředitelství Policie [online]. 2017. [cit. 2017-11-21]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/utvary-s-uzemne-vymezenu-pusobnosti-794179.aspx>
- [24] VIČAR, Dušan a Radim VIČAR. *Vybrané aspekty práva bezpečnosti a obrany České republiky*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2013. ISBN 978-80-7454-279-4.
- [25] *Policie České republiky*, Operační středisko [online]. 2017. [cit. 2017-11-21]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/operacni-stredisko-prezidia.aspx>
- [26] ŠENOVSKÝ, Michail, Vilém ADAMEC a Zdeněk HANUŠKA. *Integrovaný záchranný systém*. 2. vyd. v Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-007-4.
- [27] *Policie České republiky*, Utíkej, schovej se, bojuj! [online]. 2017. [cit. 2017-11-21]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/utikej-schovej-se-bojuj.aspx>
- [28] Mgr. Oldřich Krulík, Ph.D.: Osobní sdělení, Policejní akademie České republiky, Praha, 6. únor 2018.
- [29] kpt. PhDr. Ondřej Moravčík: Osobní sdělení, Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje, 22. říjen 2017.
- [30] *FBI: Responding to an Active Shooter Crisis Situation* [online]. [cit. 2017-12-02]. Dostupné z: <https://www.fbi.gov/about/partnerships/office-of-partner-engagement/active-shooter-resources/responding-to-an-active-shooter-crisis-situation>

- [31] *National Police Chiefs' Council: Run Hide Tell* [online]. [cit. 2017-12-02]. Dostupné z:
<http://www.npcc.police.uk/NPCCBusinessAreas/WeaponAttacksStaySafe.aspx>
- [32] *CBS News: Terror in Europe* [online]. [cit. 2017-12-02]. Dostupné z: <https://www.cbsnews.com/europe-terror/>
- [33] *Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám: 10 principů zodolnění měkkého cíle* [online]. [cit. 2018-05-03]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/cthh/clanek/kestazeni-10-principu-zodolneni-mekkeho-cile.aspx>
- [34] ZEMAN, Miloš. Projev prezidenta republiky v rámci 72. Zasedání Valného shromáždění OSN 19. září 2017. *Pražský hrad* [online]. Praha: Pražský hrad, © 2018 [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: <https://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/soucasny-prezident-cr/vybrane-projevy-a-rozhovory/projev-prezidenta-republiky-v-ramci-72.-zasedani-valneho-shromazdeni-osn-13605>
- [35] Mgr. et Mgr. et Mgr. Tomáš Zdechovský: Osobní sdělení, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta logistiky a krizového řízení, Uherské Hradiště, 21. únor 2018.
- [36] ŘEHÁK M.: Vlastní fotodokumentace, Uherské Hradiště, 21. únor 2018.
- [37] *Metodika pro aplikaci nové technické normy: ČSN 73 4400 „Prevence kriminality - řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení“ do praxe (zkrácená verze)* [online]. 2017 [cit. 2017-12-02]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/metodika-pro-aplikaci-nove-technicke-normy-csn-73-4400.aspx>
- [38] JUDr. Tomáš Koníček: písemné sdělení, 3. duben 2018.
- [39] *Ministerstvo vnitra České republiky: Česká technická norma* [online]. 2016. [cit. 2018-05-03]. Dostupné z: [file:///C:/Users/JAROSLAV/Downloads/CSN_73_0044%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/JAROSLAV/Downloads/CSN_73_0044%20(1).pdf)
- [40] *Speciální základní škola a praktická škola: Vysoké Mýto* [online]. [cit. 2017-12-02]. Dostupné z: <http://szs-vysokemyto.cz/>
- [41] ŘEHÁK M.: Vlastní fotodokumentace, Vysoké Mýto, 29. srpen 2017.
- [42] Ing. Josef Bečička: Osobní sdělení, Speciální základní škola a praktická škola Vysoké Mýto, 30. srpen 2017

- [43] Mgr. Jarmila Balážová, osobní sdělení pro televizi Nova, únor 2018.
- [44] Hradecká kulturní a vzdělávací společnost s.r.o.: Informační prospekt, Hradec Králové, 2016.
- [45] *Policie České republiky: Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje* [online]. [cit. 2018-05-03]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/krajske-reditelstvi-policie-khk.aspx>
- [46] ŘEHÁK M.: Vlastní fotodokumentace, Hradec Králové, 1. červen 2017 – 25. duben 2018.
- [47] *Policie České republiky: Statistické přehledy* [online]. [cit. 2018-05-03]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/policie-cr-web-informacni-servis-statistiky-statisticke-prehledy.aspx>
- [48] *BESIP: Buďte vidět! Přežijete!* [online]. [cit. 2018-05-03]. Dostupné z: <http://www.ibesip.cz/Tematicke-stranky/Aktivni-pohyb-v-silnicnim-provozu/Budte-videt,-prezijete/Budte-videt-prezijete>
- [49] ŘEHÁK M.: Vlastní fotodokumentace, Jičín, 1. květen 2018.
- [50] ŘEHÁK M.: Vlastní zpracování, 2. květen 2018.
- [51] *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: Strategie primární prevence 2013-2018* [online]. [cit. 2018-05-03]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/28077>
- [52] Mgr. Dita Kosová: písemné sdělení, Krajský úřad Královéhradeckého kraje, 9. duben 2018.
- [53] Školní metodikové prevence: osobní sdělení, Hradec Králové, 1. říjen 2017 – 15. duben 2018.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
IZS	Integrovaný záchranný systém
PČR	Policie České republiky
HZS	Hasičský záchranný sbor
ZZS	Zdravotnická záchranná služba
HK	Hradec Králové
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
OOP	Obvodní oddělení Policie
CIAF	Czech International Air Fast
OSN	Organizace spojených národů
BESIP	Bezpečnost silničního provozu
DD	Dětský domov
VÚ	Výchovný ústav
MŠ	Mateřská škola
ZŠ	Základní škola
ZUŠ	Základní umělecká škola
SOU	Střední odborné učiliště
SŠ	Střední škola
VOŠ	Vyšší odborná škola
VŠ	Vysoká škola
MHD	Městská hromadná doprava

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Znak Policie ČR [14].....	18
Obrázek 2 Policejní prezidium [18].....	19
Obrázek 3 Krajské ředitelství policie Pardubického kraje [22].....	20
Obrázek 4 Operační středisko Policie ČR [25].....	21
Obrázek 5 Video-spot: Utíkej, schovej se, bojuj! [27]	24
Obrázek 6 Video-spot: Run, Hide, Tell [31]	27
Obrázek 7 Přednáška pana europoslance Tomáše Zdechovského [36]	29
Obrázek 8 ČSN 73 4400 [39]	31
Obrázek 9 Speciální základní škola a praktická škola Vysoké Mýto [41]	32
Obrázek 10 Biometrická čtečka otisků prstů [41]	33
Obrázek 11 Zadní vchod budovy školy [41]	34
Obrázek 12 Vedení Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje [45]	40
Obrázek 13 Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje [46].....	41
Obrázek 14 Seskok parašutisty [46]	50
Obrázek 15 Kynolog se služebním psem [46].....	51
Obrázek 16 Útok služebního psa na pachatele [46].....	51
Obrázek 17 Ukázka sebeobrany [46].....	52
Obrázek 18 Autor ve voze ZZS [46]	53
Obrázek 19 Autor s tiskovou mluvčí Územního odboru Policie ČR HK [46]	54
Obrázek 20 Materiály pro veřejnost [46].....	54
Obrázek 21 Preventivní akce: CIAF [46]	55
Obrázek 22 Buďte vidět! Přežijete! [48]	56
Obrázek 23 Preventivní akce: Zebra se za Tebe nerozhledne! [46]	58
Obrázek 24 Zájem dětí u stánku Policie ČR [49]	60
Obrázek 25 Bojový arzenál Policie ČR [49]	60
Obrázek 26 Společný zásah složek IZS při dopravní nehodě [49].....	61
Obrázek 27 Ukázka vybavení policejního vozidla [49].....	62
Obrázek 28 Autor na preventivní akci: Den IZS [49]	62
Obrázek 29 Preventivní akce: Den Policie ČR [45]	63
Obrázek 30 Tabulkové znázornění SWOT analýzy [50].....	65
Obrázek 31 Grafické znázornění SWOT analýzy [50].....	70
Obrázek 32 Informační leták [45].....	72

Obrázek 33 Informační leták [45].....	73
Obrázek 34 Informační letáky pro oblast rizik v kyberprostoru [45].....	74
Obrázek 35 Přednáška Policie ČR na téma: Kyberšikana [37]	86
Obrázek 36 Tabulkové znázornění SWOT analýzy [50].....	87
Obrázek 37 Grafické vyjádření SWOT analýzy [50]	91
Obrázek 38 Návrh informačního letáku [50].....	93

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Základní informace o škole [42].....	33
Tabulka 2 Personální zastoupení policistů – preventistů [45]	43
Tabulka 3 Personální zastoupení policistů – preventistů v jednotlivých okresech [45].....	44
Tabulka 4 Nehodovost na pozemních komunikacích [47]	45
Tabulka 5 Nehodovost na pozemních komunikacích [47]	46
Tabulka 6 Registrovaná kriminalita [47]	47
Tabulka 7 Objasněnost registrované kriminality [47]	48
Tabulka 8 Počet usmrcených chodců [48].....	57
Tabulka 9 Preventivní akce [45].....	64
Tabulka 10 Počet preventivních přednášek [45].....	74
Tabulka 11 Seznam dotazovaných škol [50]	79

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE (1/2) [50]

Příloha P II: KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE (2/2) [50]

Příloha P III: SPECIÁLNÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLA A PRAKTICKÁ ŠKOLA VYSOKÉ MÝTO [50]

Příloha P IV: KRAJSKÁ ŠKOLSKÁ KOORDINÁTORKA PREVENCE [50]

Příloha P V: ŠKOLNÍ METODIKOVÉ PREVENCE [50]

Příloha P VI: ČSN 73 4400 [50]

Příloha P VII: MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY [50]

PŘÍLOHA P I: KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE (1/2)

- 1) Jaká je činnost Krajského ředitelství Policie Královéhradeckého kraje, konkrétně Oddělení tisku a prevence?
- 2) Kolik a na jakých typech škol se provádí přednášky pořádané Krajským ředitelstvím či Územním odborem Policie HK? ZŠ, SŠ? Na co jsou převážně zaměřeny?
- 3) Preventivní akce pořádané Policií (zejména dlouhodobě plánované):
- 4) Plánují se nějaké změny u výše uvedených projektů, popř. zavedení zcela nového projektu zaměřeného na prevenci?
- 5) Jakých taktických cvičení se účastní Policie ČR v HK?
- 6) Jak často probíhají
- 7) Jaké a kdy proběhlo naposledy (př. Aréna 2016)
- 8) Jaké a kdy proběhne v nejbližší době, na co bude zaměřeno
- 9) Kdo rozhoduje o realizaci prověřovacího cvičení Policie ČR proti útoku tzv. aktivnímu střelci např. ve školském zařízení nebo v jiném měkkém cíli?
- 10) Kdo všechno s takovýmto cvičením musí souhlasit? (např. zřizovatel školy,...)
- 11) Kolik takovýchto cvičení zhruba ročně proběhne?
- 12) Konají se přednášky Policií ČR v různých firmách či školách zaměřených právě na tuto hrozbu za účelem prevence? Popř. kolik jich zhruba ročně proběhne?
- 13) Spolupracuje PČR s médii (příp. se kterými typy konkrétně) při plánování preventivních akcí? Informují média (např. regionální televize, tisk,...) veřejnost o blížící se preventivní akci či se některých dokonce účastní?
- 14) Kdo provádí financování
 - přednášek na školách (škola/příp. přednášky jsou bezplatné ze strany Policie)
 - dlouhodobě plánovaných preventivních akcí pro různé skupiny osob (např. Den IZS, CIAF, Bezpečné město,...)
- 15) Je podle Vašeho názoru v současné době dostatek či nedostatek finančních prostředků pro realizaci výše uváděných akcí?
- 16) Jaký je bližší postup pro poskytnutí daného prostoru k uskutečnění dlouhodobě plánované preventivní akce (zaměřeno zejména na spolupráci mezi školou a Policií ČR, Magistrátem města a Policií ČR, příp. dalšími subjekty)? Setkává se Policie ČR s odmítnutím např. ze strany Magistrátu města?

PŘÍLOHA P II: KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE (2/2)

- 1) Se kterými subjekty konkrétně spolupracuje PČR při dlouhodobě plánovaných preventivních akcích (např. HZS, ZZS,...) a přednášek uskutečňovaných na školách (vystupuje sama / či např. Městská policie, apod.)?
- 2) Byla by Policie ČR ochotna v rámci spolupráce s MŠMT natočit např. 3 krátké video-spoty zaměřené na bezpečnost žáků na školách proti aktivnímu střelci, z nichž jeden by byl určen pro žáky 1. stupně ZŠ, dále pro 2. stupeň ZŠ a v neposlední řadě pro středoškoláky? Ve zprávě ze dne 21. prosince 2017 z preventivní akce: Spolupráce s MHD, je uvedeno, že v prostorách MHD byly vyvěšeny letáky informující o prevenci na sociálních sítích atd. Byly zde rovněž promítány i preventivní video-spoty zaměřené na nejrůznější typ hrozby? Pokud ne, na kterých místech v současné době probíhá v Hradci Králové jejich promítání? Do jaké míry je reálná situace, kdy se PČR domluví např. s Českou televizí a podobné video-spoty by byly vysílány ideálně v nejsledovanějším časovém rozmezí (tedy před večerními televizními novinami)?
- 3) Kolikrát do roka zhruba absolvují policisté – preventisté různá školení zaměřená pro výkon jejich povolání? Na co jsou převážně tato školení zaměřena?
- 4) Je stále v současné době žákům 1. stupně ZŠ poskytován preventivní materiál: Ajaxův zápisník, či se v poslední době dočkal aktualizovaného vydání či zcela nové podoby?
- 5) Je podle Vašeho názoru v současné době dostatek či nedostatek policistů – preventistů sloužících u PČR Královéhradeckého kraje?
- 6) Kde probíhají preventivní přednášky realizované od PČR (na půdě školy/na půdě PČR, pokud v obojích případech, v jakém zhruba procentuálním poměru)?
- 7) Poskytuje PČR školám nabídku přednášejících témat i jinou formou, než pouze ze svých webových stránek, či z personálních důvodů reaguje pouze na jejich požadavky?
- 8) Jak konkrétně spolupracuje PČR s krajským školským koordinátorem prevence?
- 9) Má každý policista – preventista „své základní nebo střední školy“, do kterých pravidelně dochází, tak, aby došlo k navození bližšího vztahu mezi ním a žáky (pokud se takovýto policista osvědčil), nebo je výběr takovýchto policistů čistě náhodný?

PŘÍLOHA P III: SPECIÁLNÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLA A PRAKTICKÁ ŠKOLA VYSOKÉ MÝTO

- 1) Jaká jsou u Vás preventivní opatření sloužící k zabránění před vstupem neoprávněné osoby do školy?
- 2) Zabezpečení školy – zamykání dveří (časový rozpis), otisk prstů, další...
- 3) Mají žáci skupinové šatny či každý jednotlivec má svoji vlastní?
- 4) Je vstup žáků do školy pod dohledem jejího zaměstnance? (časový rozpis)
- 5) Je kontrolován vstup žáků do školní družiny?
- 6) Dohlíží pedagogický sbor na žáky o přestávkách?
- 7) Mají žáci čipy od dveří v případě jejich zamčení?
- 8) Účastní se zaměstnanci školy různých preventivních konferencí, např. Bezpečná škola aj.?
- 9) Přednášky od Policie ČR – probíhají vůbec, popř. jak často? Čeho se většinou týkají?
- 10) Konají se cvičení pro žáky a pro zaměstnance školy věnované bezpečnostní prevenci a krizovým situacím?
- 11) Existuje krizový plán pro vedení školy?
- 12) Jaký je přesný počet žáků školy?

PŘÍLOHA P IV: KRAJSKÁ ŠKOLSKÁ KOORDINÁTORKA PREVENCE

- 1) Jak dlouho působíte ve funkci krajského školského koordinátora prevence?
- 2) Jak probíhá konkrétně spolupráce mezi odborným pracovníkem MŠMT, krajským školským koordinátorem prevence, okresním metodikem prevence a školními metodiky prevence základních a středních škol?
- 3) Pošle krajský školský koordinátor prevence (pokud ano, jak často) již zmíněným metodikům nebo ředitelům škol např. e-mail (či jinou cestou) se seznamem plánovaných preventivních akcí? Jsou na tomto seznamu nejen nabízená témata od Policie ČR, ale i ostatních organizací (např. Semiramis, Městské policie apod.)? Jak se např. dozvíte, která témata PČR nabízí?
- 4) Jste propojeni se všemi školními metodiky prevence v kraji či jen s vybranými?
- 5) Preventivní akce od Policie ČR jsou prováděny zdarma, ovšem od jiných organizací za úplatu. Kdo takovéto přednášky platí? Škola jako taková ze svých zdrojů či je to hrazeno z projektů od MŠMT či krajských projektů, které má na starost právě krajský školský koordinátor prevence?
- 6) Jak konkrétně spolupracujete s Policií České republiky?

PŘÍLOHA P V: ŠKOLNÍ METODIKOVÉ PREVENCE

- 1) Jak dlouho působíte ve funkci školního metodika prevence?
- 2) Myslíte si, že se žákům líbí preventivní aktivity realizované Policií ČR?
- 3) Jaké zdroje využíváte k financování aktivit prevence kriminality?
- 4) Máte dostatek informací o možnostech a nabídkách na realizaci akcí prevence kriminality uskutečňovaných Policií ČR?
- 5) Spolupracuje s Vámi i další externí pracoviště, než pouze Policie ČR při realizaci prevence kriminality?
- 6) Jaké formy a metody používáte nejčastěji při realizaci prevence kriminality ve škole od Policie ČR? (přednášky, besedy, konzultace, informační materiály, exkurze, pobytové akce, další)
- 7) Jak se konkrétně dovíte o nabídkách přednášených témat od Policie ČR?

PŘÍLOHA P VI: ČSN 73 4400

- 1) Vyplývají z ČSN 73 4400 nějaké povinnosti pro školy či školská zařízení, nebo se jedná pouze a jenom o doporučené postupy, jak zabránit vstupu neoprávněné osoby do daného objektu?
- 2) Plánuje se zavedení razantnějších opatření, jak zvýšit bezpečnost žáků či studentů na školách, nebo je a nadále i zůstane úroveň zajištění bezpečnosti objektu pouze v rukou ředitelů škol?
- 3) Probíhají v současné době školení (příp. jak často) pro ředitele, školní metodiky prevence či ostatní zaměstnance pedagogického sboru zaměřená právě na oblast prevence, kde by se s danou normou mohli tak blíže seznámit?

PŘÍLOHA P VII: MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Bylo by Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ochotno spolupracovat (příp. za jakých podmínek) právě s Policií ČR (která by Vás oslovila) na natočení krátkého preventivního video-spotu zaměřeného na bezpečnost žáků či studentů ve školách? Jednalo by se např. o natočení 3 spotů, které by byly rozděleny pro žáky 1. a 2. stupně ZŠ a studenty SŠ obecně na téma: Ochrana před aktivním střelcem.